

VIENYBE LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 38.

Plymouth, Pa., d. 17 Rugsejo (September) 1902 m.

Metas XVII.

Raszant apie permainymą adreso
butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą.
Dėl norinčių pamatyti mūsų
aikeaszių siunoziamė vieną numerį
dykai. Prenumerata turi buti isz-
virszaus apmokėta.

THE WEEKLY

Vienybe Lietuvniku

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER"
in PLYMOUTH, PA. Represents the
interest of more than 300,000 Lithu-
anians in the United States. Subscrip-
tion only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE \$0.25
ONE INCH ONCE \$1.00
ONE INCH, ONE YEAR \$10.00

all communications must be addressed

J. J. Paksztis & CO. Plymouth, Pa.,

The Printing Office of „Vienybe
Lietuvniku" executes the cheapest,
promptest and most correct printing
in lithuanian language:

in all modern languages

Vienybe Lietuvniku

Iszina kozną Serėda, Plymouth

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.... \$2.00
UZMARE..... \$3.00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėms 25c.
Už colį vieną sykį garsinant \$1,00
Pajieszkojimai: už vieną sykį 50c
Di sykius garsinant 75c
Tris sykius (už vieną dolerį) \$1,00

Pinigai kitap nesilunczia, kaip tik per
MONEY ORDER, oa registravotose gromatose
ant szito antaszo:

J. J. Paksztys & CO.

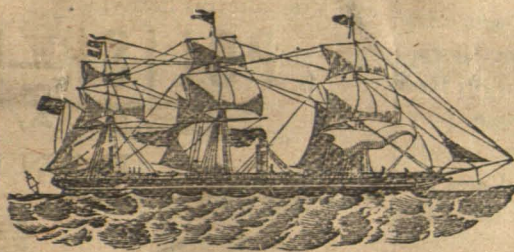
224 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

Oudas ir Romanauskas!

Nauja Lietuviszka Karziama N. W. Cor. S.
2nd ir Carpenter str., Philadelphia Pa.

Uzlaikom ko puikiausius garimus, szita Alių,
Dektina, Vyna, ir Havanos cigarus, prietam yra
visoki uzkazdziai ant stalo per visa diena. Kiek-
vienas uzėjes randa czia ezirdinga priemima, to-
dėl nepamirszkit lietuviai atsilankyti.

Neikite pas svetima, bet pas

V. G. Sava

„Saloon" 13 S. Canal street

WILKES-BARRE, PA.

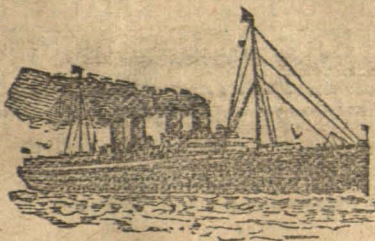
Puiki degtinė ir alus! kvie-
cziam lietuvius.

Czia gauai pigiausias laivakertes ir
pigiai nusiqsi pinigus i visas svieto
dalis.

Telephonas 809 - 4 S. S.

P. V. Obiecunas,

1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA.

Parduoda Laivakorte ant visokių linijų Ir sin-
cziu pinigų i visas dalis svieto. Doviernastie
(pavedimos reszta) atlikimui reikalų su Maeko-
lijos valdzia. Iszmainau visokius pinigus ont
amerikoniezkų ir t. t. Darau apsegerimus nuo
ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu
kurį a'keliavusj užlaikytų kastlegarnėje, tegul
szankiasi prie manęs, o aez jį iszlinoosiu.
Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o br. te
uzganėdinti.

Garsingas akuszieris

ir Specialistas

moterų ir vaikų ligose,

DR. S. E. FEINBERG,

pagarsėjes jau nuo 15 metų

musų mieste, nuo 1 Lie-

pos maino savo vieta.

Szimtų-szintai ligonių atras jo na-
muose, tamtyczia įtaisytuje labora-
torijoje.

437 Adams Ave.

Vine st. kertė,

prieszais vokiszkają bažnyczia, kap
ir visada, tikrą rodą ir pagelbą.

DR. FEINBERG YPATINGAI

.....GYDO.....

Ausų, nosies ir akių ligas,

Vaikų ligas,

Teipgi moterų negales,

ypacz pigulinczias prie akuszierijos
(gimdyvių negales).

Isztyrinėja akis tiems, kurie reikalauja
akinu (akulioriu).

Galima užtikti jį jo ofise kasdien
nuo 10 val. isz ryto, paskui
nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo
7 val. vakare.

Kas negalėtų pats atsilankyti pas
jį, tegul apraszo savo nedagalėjimus,
o gaus ant jų pėdų tikrą rodą.

Dr. S. E. Feinberg,
437 Adams Ave., Scranton, Pa.

Pas dr. Feinberg'ą yra abu tele-
fonu, koriais galima pakviesti jį pas
ligonius isz kiekvienos vietos.

Didele krautuve
IR KARZIAMA

Kas nori gero tavočio gauti ir ska-
naus gėrymo ragauti, tegul atsilanko

pas Joną Žukaucką

Plymouth, Pa.

RECEPTAI.

Koždien gerot aptiekoje gaus te
ras - t iras gyd. oles, jo gu turėsi
gera receptą. Mes įarduo-
d me receptus cydynai vi-
sokių ligų ir fitokius para-
szytus geriausj daktarų
sviete. Paraszyk aiszkliai ti-
kra vėrdą ligos angliškai oi
arba lotyviszki ir bažoje
reszta raszyk lietavi ž-
kai: kiek turi metų ligo-
nie, vyras ar moteris? su-
tuom rasztu atsiazk ma-
nisi vieną dolerį, o ant-
rėsi receptą. Norėdams
apie ką pasiklausti, at-
siųsk m arsz už 2c. dėl
abakyn. o.

Adr suok sziteip:

GLOBE FORMULA CO.
Detroit Mich., U. S. A.

Daugiau kaip
30 metus iszmgintasi
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo

Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokių Rheumatiszku
skaudejimu.

uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyczia
Gabrio J. Miliaus,

Uzlaiko kasdien szviezia mēsa, kiau-
lieną, verszieną, jautieną, avinczieną,
kumpiai szviezi rukyti, deszrų visokių
galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi uzlaikau mil-
tu, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt
yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už p gesi e prekę neikain pas kitus
visi pas G. J. Miliu,

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Teleponas 352 Plymouth,

Daktarka.
Johanna Želviene.

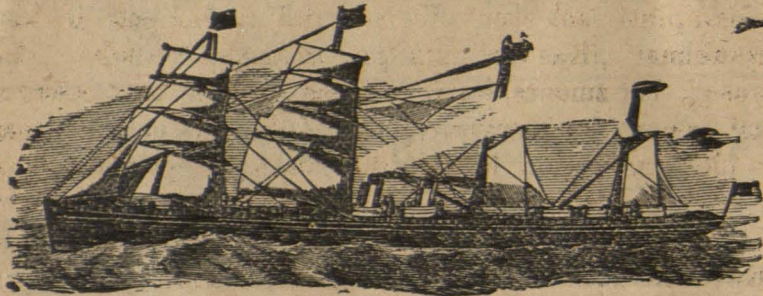
Vienintelė lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Offisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
etidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro
laiko gimdyves (moteris palage) ir su-
teikia joms pagelbą ir gerą prieziurą.

Max Kobre Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! dudu jums zinia, kad mes pardadam Szifkortes ant visu greiciausiu laivu uz pigiausia preke. Esu uztvirtintu agentu ant liniju North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo, Siuncziamie pinigis, kurius jusu prieteliai gauna i 15 dienu. Musu kantoroje galite susiszekoti lietuvizskai ir lenkizskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su koznu apsiejome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visu gelezinkeliu Amerikoje ir Europoje.

Duodam zinoti kad mes priimam pinigus i deponita bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant metu. Procenta tik ta mokam nuo 50 doleriu ir viszaus, ale kad buva padeti ne maziau kaip 6 menesius. Padeti ir izimti gali kozna diena nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Lietuviu prietelis!
Mykolas Boruch,
Minersville, Pa.
Uzlaiko mesinyzia teipgi ir grosersztorj.

Parduoda latvakortes ant 5-kiu geriausiu liniju ir siunczia pinigus i visas svieto dalis, reikale kreipkitis pas savo prieteli.

LIETUVIZSKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas
256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujusia mada, duoda druta ir gerą materija ir uz pige preke.
Teiposgi isenus ant nauju perdiba.
Visi pas savo Tautietj.

EUROPOS DAKTARAI SPECIALISTAI.

DR. J. SOUPCOFF

Tikrube daktarizskam iszitime gal pasiekti tik tokis daktaras, kuris ilgenu laika savo gyvenimo perleido ant trinejimu. Musu datrimas gyvuoja nuo 15 metu ir didziausiose Europos ligonbuoziuose. Esame daktarais, uztvirtintais Berlyno, Wiedniaus ir Warszavos medicinos akademiju. Turime teipgi paliudijimus isz koznos valstijos szio kraszto. O kad gydem tukstancius zmoniu kaip eenam kraujui telp ir eziczia su laimingiausia pasekme, tai esam ir dabar pasirege iszg dit kozna liga, kokis gal patikti zmozgu. Ka? ar branginat savo givasti? Ar norit but sveikais per visa savo gyvenima? Ar mislinat, kad negerai ilgai laukt? O delto nelankit ilgias, bet gid kites pas daktarus, kur supran a jus kalba ir brolizskai prijauzia jusu kentėjimus.

DR. J. COHEN

APSILPNYTI VYRAI Jeigu sergate ligom, paeinaanciom nuo iszdykumo arba uzsikretimo jeigu jezokot pagalbos pas daktarus ir jos neradot, tada mes norim pasznekot apie ta Ligoniu iszduosim teisinga kontrakta, kad turetu kuom mus laikit. Kiekvienoi vietoj ligonius atlancome.

Gydome ir iszgydome:

Szalti, Dusulj, Neuralgia, Plakima szirdies, Pilvo ligas, Reumatizma, Moteriu eilpnibės, Nemiga, Paralyziu, Dziova pradzioj, ir visokias viduriu ligas. Tep-gi Vaiku ligas, Lizas kraujo, inkstu, Szv. Vito szoki ir t. t. Su didziausiu atargumu gydome Oda ir Slaptas ligas abiejų lizciu. Uzmokestis labai maža o gydoule, kurias pats sutaisom ir gabenam isz Europos dovanai.

DR. J. SOUPCOFF & DR. J. COHEN.

OFFICE VALANDOS:

806 Penn Ave.

(FIRMAS AUGSZTAS)
Pittsburg, Pa.

VALANDOS PRIEMIMO: nuo 10 ryte iki 6 vakare
Nedeliomis nuo 10 iki 2

Markell Building.

NUO 9 ISZ RYTO IKI 8 VAKARE
Connellsville, Pa.

142 PITTSBURG STR. COR. APPLE.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRAVORAS** Suvienytose Valstijose Szaurine Amerikos, kuriame iszdirba geriause **ALU PORTERJ** ir **ELIU**.

Nes yra daromas isz grynų javu ir geriausiu affiniu, norint ir geriant truputi uzsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nera jokiu primaiszytu kvarbu ne prozku.

Todelgi perkantieje ir pardavejai (karczianjikai) visacs reikalaukite Lietuvizsko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelspitate avo Vientauczius lietuvius.

POLISH--LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

Offices: 313 Bedford Ave. Broadway & South 8-th Sts.

Gerianse gyduole ant sudrutinimo ir ataginimo plauku.

Sulaiko slinkima plauku trumpam laikia vietoj szpuolusiu atauga nauji plaukai; praszalina visokj neciszta sistema kaip tai: pleiskanas, dedervines, niezus papucus ir stabdo galvos skaudėjima. Jeigu uztemijote savo plauku slinkima, umai atsiszaukitia o gazytai pagalba ant sulaikymo trumpam laikia. Kurie vartojo ant savo galvu plyku ir persitikrino, kad uzle plaukai ir paliudijima duoda i visj "Publika".

[Temj kite: kad sziju gyduoliu negalima gaut kitur, tik isz mus firmos siuncziam.]

Norinti gauti visj roda, apraszkyk padėjima savo plauku: kokia piezatis yra. Roda ir visas informacijas gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNDTZA, Chemist.
NEW YORK & BROOKLYN.

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.

Didumo — 19 coliu i loczio, 24 coliu augszcio, ant puikios popieros, su piisuuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės" redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo musu uztarnavasio tautieziu privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaip papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visj savo gyvenima truse ant nudos savo tautieziu ir tenvynės.

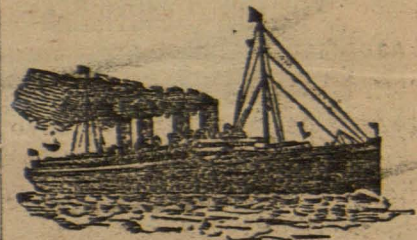
Siuntejei!

sviesto, sro, kiausziniu ir kitu tavoru, bus linksmi iszgirsti apie nauje freight ejima Lackawannos gelezinkelio ant sziju metu, specializskai einantis greitai i New Yorka, Newarka ir tt. kurs sutinka patarnavima del siunteju ir gautoju.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti ta miesta Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ejimas prasidėjo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas k zna nedele, ateinantis i rytinius miestus soredos petnyzcios rytais.

Specializskas laikas paskirtas, del siuntinejimo ir koznas agentas priduos reikalaujantiems visas informacijas.

Telephonas 26-5 So Boston

F. J. & K. Mokevicz,
145 Dorchester Ave.

SO. BOSTON, MASS.

Parduoda latvakortes ant visokių liniju ir siunczia pinigus i visas dalis svieto. Doviernastie (pavedimus reszt) atlikimui reikalj su Maskolijos valdzia. Iszmainu visokius pinigus ant amerikonzsku ir t. t. Darau apegejimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių dalktu. Jeigu kurj atkeliavusj uzlaikytj ksztelegarnėje, tegul szukia-i prie manes, o asz jį iszliuosuosiu.

Lietuviai kreipkitis pas savo tautietj, o buelte uzgarnedinti.

„Vienybės" redakcija telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

PERŽVALGA.

— Prūsų Lietuvoje pripuls ateinanciuose metuose rinkimai pasiuntinių į Prusijos karalystės seimą ir į Vokietijos ciesorystės seimą. Vietiniai dalykai, kaip klausymas apie mokslavietes, apie išsguldymo būdą jose ir teip toliaus, priguli ne nuo ciesorystės seimo (reichstago), bet nuo landtago (karalystės seimo). Todėl lietuviams svarbiaus turėti savo iszrinktinius ne ciesorystės seime, bet Prūsų landtage. Apie tai mūsų broliai Prūsų Lietuvoje, rodos, užmirsza, jieszkodami greicziaus garbės, negu naudos.

Dabar lietuviai turi ciesorystės seime savo iszrinktinį p. M. Macziulį, kuris parsidavė vokiėdzių-konservatyvų frakcijai. Tai reiszkia, jog lietuviai be priderancio atsargumo stato savo kandidatus. Idant iszsvengti klaidų, prigulėtų apsirinkti kandidatus isz anksto, kad visuomenė gautų patirti apie skiriamą ypata ir reikale galėtų atsiliepti su savo nuomone. P. Macziulis buvo rinktas ant skubinos — ir iszėjo blogai.

Karalystės seime lietuviai neturi savo delegato; nežinia teip gi, ar lietuviszkosios skyrimo draugystės statys savo kandidatus į landtagą. Vienog, jei nestatytu, tai tos draugystės nepilnai atliktų savo priderystę. Pasirinkimas kandidatų yra vienu isz svarbiausių dalykų. Aiszkus daigtas, jog negana to, kad pasiuntinys norėtų padaryti ką gero savo bendrataucziams: reikia, kad jis ir galėtų tai atlikti.

Neseniai Prūsų Lietuvoje pasirodė vieszam užvade lietuvis, kuris galėtų su nauda patarnauti savo tautai. Tai yra mokslo vyras, p. V. Gaigalaitis, philozophijos daktaras, kuris sziądien užima kunigo vietą Priekulėje. Ar nebutų tas

vyras atsakancziausiu lietuvių delegatu į landtagą? Toks pasiuntinys galėtų, mokėtų ir, tikimės, norėtų užtarti už lietuvių reikalus; jis atnesztų savo pasiuntinyste tikrą naudą savo krasztui; per jį lietuviai galėtų kreiptis į valdžią su visais skundais ir praszymais; per jį galėtų žinoti apie visų dalykų padėjimą.

— P. „pittstonietis“ (ziur. straipsnį „Persekiojimas kudiškių moksle“) piktinasi, kad vietinis klebonas pasirupino iszvaikyti lietuvautes isz airiszkų mokslinyczių, dėlto kad jos neina į lietuviszką bažnytinę iszkalą. Nematome tame nieko blogo: žmonės susipras ir pradės siuntinėti savo kudiškius į vieszas mokslavietes, kur nekvailina mokintinių.

— „Kraj“ (29 rugpiuczio) pranesza, jog generolas von-Wahl sugrįžo į Vilnių ir vėl apėmė gubernatoriaus vietą.

Isz Lietuvos.

Naminiai lietuviszki spektakliai. Suvalkų gub. priesz Sekmines jau vėl buvo kai muose tris spektakliai. Czia jau susitvėrė net 4 sodiecių trupos. Prie komedijos „Amerika pirtyje“ jau buvo loszta ir „Du apasztalai“. *Artistas.*

— 29. 13 d. gegužės mieste X. mažas pulkelis lietuvių, su pludės isz tulų krasztų, pasilinksminimui surengė dramaticzką vakarą. Buvo losziama komedija „Žentas dėl parodos“. Sveczių buvo nedaug, bet užtai vakaras buvo linksmas ir tautiszkas. *J. S. iš N.*

Atsiszaukimai. Sekminių naktį placiai buvo iszlipinti ir iszmėtyti yvairiausi atsiszaukimai po Senapilės ir Kalvarijos pavieczius. Szimet atsiszaukimai užkliudė jau ir Dzukiją: apie Simną jie padarė didelį truckszmą, nes tē dar buvo apie juos nieko negirdėta. Apie Senapilę policija jau buvo prisitaisiusi prie

atsiszaukimų ir kai-kuriose vietose tą naktį vaikszciojo zandarai, persirėdę į bobas!

Medelis.

— *Anykszcizai,* Aukmerg. pav. Pirmą dieną Velykų buvo iszlipinti ant visų kelių atsiszaukimai „Kas turi ausis teklauso“, bet žmonės, iszryto eidami namon isz bažnyczios, jau juos nudraskė, bijodami, kad policija, nepribūtų. Vieni atsiszaukimai ant Kavarsko kelio iszbuvo iki prievakarei antros dienos Velykų. *Arszkėtis.*

— *Rasciniuose* (Kauno gub.) priesz 1 d. gegužės buvo iszmėtyti žydų-darbininkų maskoliszki ir žydiszki atsiszaukimai. Sinagogose tarnai (szamesai), pristavui liepus, apskelbė, kad visi radę atsiszaukimus nesztų isprauninkui, o kad ne, tai busianczios kratos ir aresztai... Policija tēmijo visus pakeleivius; net buvo perskaityti balsiai sinagogoje.

— Atsiszaukimai teip-pat buvo priesz 1 d. gegužės Kaune ir Sziauliuos. 28 d. balandzio (15. IV) Kaune buvo „gegužinė“ demonstracija; ant demonstracijos buvo apie 200 darbininkų. Kaip jau demonstrantai buvo iszsiskirstę, atuzė artilerija, tik jau nebebuvo kam kailio perti. Po tos demonstracijos prasidėjo areztavimai — aresztavo apie 20 žmonių. *Pilypas.*

(Isz „Ukininko“)

Isz Nevoczii, Teszių pav. (Nuo savo korespondento).

Szį pavasarį czia staigu pasimirė Jonas Daržinskis, jau augęs žmogus, 70 metų. Jis savo amžiuje nė sykio nesirgo; su saule keldavo ir su saule guldavo; pats valgydavo gerai ir samdininkų nuo valgio neskirdavo. Nors pats skaityti nemokėjo, vienog skaitanczių noriai klausydavo ir neturcziams, nupirkęs knygele, no-

riai brukdavo. Jo tėvai buvo trobelninkais, per tai jis isz pat mažens pamylėjo darbą ir tau-pumą; alaus nė degtinės, nė į burną neimdavo; tabaką nerukė; barnių ir provų prie gyvo kaklo nekentė; žodį davęs, szventai užlaike pats ir kitus prie to ragino ir suokė. Budamas globėju savo sesers po vyro Zubienės naszlės ir par-duodamas jos gyvenimėlį Leonui Gadeikiui, jis per nenorą paraszdyno dokumentą, o kad ne mokėjo pasiraszyti, papraszė kito už jį tą padaryti. O kad nuėjo į sielską pas poną starsziną dokumentų užtvirtinti, rasztininkas iszrado, kad tas dokumentas negeras, nes esąs lietuviszkas — reikia lenkiszkaai paraszyti, o ponas starszina už užtvirtinimą dviejų rublių pareikalavo; tada Daržinskis tarė Gadeikiui: „susiedai! vedu esav zemačeziai, o kam vedum to lenkiszko dokumento ir tokio brangio starszinos užtvirtinimo reik? Ar negeriaus susidejusiu perpusiau paimkiau vyno butelką ir akiveizdoj susėdų sutarkiau, kad mes butą pardavėm, o tu nupirkai už teik ir teik. Susėdai iszgers po burną ir bus gyvais svietkais (liudininkais) to mūsų intereso kur kas geriaus negu lenkiszkas dokumentas, kurio nė asz, nė tu, nė vedums vaikai nesupranta? Jug, žodis brangesnis už rasztą“. Po tokios sznektos sugėrė vyno butelką ir perskaitė liudininkams lietuviszką rasztą dokumentą su atsiklausymu pirkėjo ir pardavėjų, ar sutinka ant to, kas raszte pamina-vota? Ir tas dokumentas nebuvo perzengtas iki liustracijai. O laike liustracijos ir-gi Daržinskis nepatingėjo padaboti, kad gyvenimas butų užrasztytas Gadeikiui. Jis savo gyvenime nė vieno žmogaus netraukė į sudą, bet reikalui tikus, stengės geruoju pasirokuoti ir į santaiką sueiti. Gyvenimas jo buvo kaip skleiny-

čia. Keleivis pas jį atradavo valgi ir nakvynę. Žmogaus, bėdoj esancio, gailėjos ir szelpė pagal iszgalėjimo. Kitiems gaspadoriams nepatikdavo, kad Daržinskis žmoniskai apsieidavo su samdininkais. Ant daromų užmetinėjimų jis atsakydavo trumpai: „Jei nori darbus nudirbti, duok samdininkui atsilsėti, gerai pavalgyti ir sziltai apsidaryti: tada jis bus tav ne samdininkas, bet sunus ar dukterė ir dirbs kaip sav, ne svetimam“. „Duok samdininkui atsilsį: jug jis ne arklys — toks pat žmogus, kaip tu ir asz. Kas mums ne miela, to ir samdininkams nelinkėkim. Jus, eziaudų gaspadoriai, prie stalo su samdininkais pamaiszote juoda putrą ir neluptas bulves paspaudote, o užkampiais kėpaiszius su grietine (smetona) kemszate ir prisikimszė sav lengvajį darbėlį pasiskiriate, o alkanam samdininkui prie sunkiojo kailį lupate, bambėdami, buk samdininkai slinkauja (dykauja), juodos putros su neskustomis bulvėmis prisivalgė! Ar jus užmirszote, ką musų prabočiai sakydavo: dirbk su kraujais — esk su taukais! Jus samdininkų kruviną darbą matote, bet taukų prie valgio nerodote, o visi pripažįstate, kad neteptais ralais toli nenuvažiuosi!“

Nevoizskis.

Panemunėlis (Zarasų pav.) Isz priezasties kun. Szereivos įskundimų, dar tapo padarytos dvi kratos: pas Neniszki Davainiszchio dvarelyje ir pas Karvelį, laikrodzių meisterį, Rokiszchio miestelyje. Policija Davainiszkiuos tikėjosi rasiant daug knygų ir laikraszezių, bet tuotarpu nieko tokio nerado. Tikėjosi užklysią tę ir Szirvydą pasislėpusį, kadangi nuolatos klausinėjo: — „Ar jus nepažįstat Szirvydo? Ar neturėt jo veidraszio? Ar ne buvo jis pas jus szias dienas?“

Pas Karvelį gi rado keletą pasenėjusių knygų, lietuviszkų ir lenkiszku, bet nors tuolaik jas buvo paėmę, už poros dienų vėl sugražino savininkui. Skundikai, kunigo Szereivos samdininkai, varo savo darbą visokiais keliais, budami pekliškam įnirszime.

Varydami „szventą darbą“ — isznaikinimo knygų, laikraszezių, bedievių (!) ir socialistų, — kaip tyczia patys ne kaip pasigarsino savo darbais. Teip, po žmones vaikszezioja daug kalbų apie didelius kun. Szereivos klapatus, kuriuos jis yra turėjęs su nekokia E. M. Nėra dar metų, kaip pas mus k. Szer. isz Tirkaszlių persikėlė, o jau daug „gerų“ darbų padarė! Ir Tirkaszliuose budamas, jis pusę parapijos supiudė vienus su kitais ir suseneliu klebonu. Net ir dabar tos tāsnyės tebesitraukia. Ir vyskupą parapijonai pasiekė, kiti net ir gubernatorių. Tai szitoki neszėjai mokslo Kristaus! Kristus pasakė: — „Asz esmu kelias tiesos ir atėjau daryti tarp žmonių ramumą ir teisybę“... O jo vietininkai gali teip pasigirti: „Nežiurėkit Kristaus, ką jis sakė! — Asz aiszkinu jo mokslą jums tokiu keliu: piovyinės, tāsnyės, judoszystės ir tt. ir tt.“

Baigę apie k. S., žiurėkim, koki jo samdiniai. Pirmas — Sabaliauskas; jis buvo neva policeiskis (nors jo nieks nedėjo, tik pats raudoną pynele prisisiuvo į kepurę ir lisdavo assesoriui ir uriadninkui į akis su visokiais biauriais daneszimais ant žmonių). Dabar gi policija nebeapsikentė, sugavus jį savinantės ne savo daigtą, ir iszvižo savo „berną“ isz vagzalo, užgindama jam arčiaus 5 verstų nuo vagzalo gyventi. Dar vienas baisiausias sznipukas — Prunskunas isz Panemunių šodžios. Tas girtuoklis užsiima szunadvokatavimu ir supiudymu žmonių tarp savęs. Atgal keli

metai, jis užpyko kasziuko ant klebono ir padavė skundą gubernatoriui, kad kl. mokinąs jaunumėnę raszyt ir knygas dalinąs. Toliaus, žinoma istorija: kratos, koros ir tt. Tada valszcionys, susirinkę į valszezių, padarė nutarimą, kad Prunskunas yra „sumaszedszij“ (beprotis) ir teip pasiliko po sziai dienai, kad jis ant valszcionių susirinkimų nėjokio balso negali turėt. Vienog jis vieną įrankį turi naguos: tas yra — moka gudiszka kalbėt ir raszyt. Su tuo įrankiu kiek jis apiplėszė vargszų neiszmananczių žmonelių szunadvokataudamas, kiek nekaltų aszarų iszliejo! Ir dabar jis padavė ant popieriaus daneszimą žandarų virsziniuku, kad ponas Svionteckis ir prabaszzezius duoda gyvenimą ir duoną Szirvydai ir tas neiszėjo į Ameriką, tik gyvena sav pasislėpęs. „Nu, jeigu teip, — dingterėjo į galvą žandarėliui, — tai žuvis sugauta!“ Jis, nesiklausęs nė žemesniųjų urėdininkų, paėmė bandą raudonsiulių ir atbrasdėjo į Panemunėlį. Visų pirmu paszaukė Prunskuną, kad parodytų, kame Szirvydas slepiasi. Prunskunas tiesiai sako, kad yra dvare p. Svionteckio. Butų jau beeiną krėsti dvaro, tik sztai kame nebuvęs urėdininkas Skapiszchio iszsiima du laiszkus Szirvydo, raszytus isz Amerikos pas paczią. Szimts nebuvelių! — aiszkus davadas, kad Szirvydas Amerikoje! Prunskunas gavo tris kart per ausį ir keletą „svoloczzių“ ir „sukinsynų“. Tai gi mat su pagelba kokių ypatų ir koku budu, kun. Szereiva platina Kristaus mokslą tarp žmonių.

Kregždunaitis.

Isz Argentinos.

Ypatingų naujienu isz szio kraszto nėra kas dabar praszi. Galiwa tik pasakyti, jog į Argentiną pradeda atva-

ziuoti ir daugiau lietuvių. Mums raszė Juozas Janulionis isz Coronel Suares F. C. S. P. Buenos — Aires, kad sulaukęs naujų svezezių isz Lietuvos: vienas isz amato kriauczius, kitas artojas. Atėiviai giria Ameriką ir sako, kad ji jiems patinka; jiedu mėgsta dainuoti lietuviszka, tai szitos žemės žmonės, girdėdami dainuojant, labai gėrisi ir stebisi lietuviszkoms dainoms: mat, jie patys papratę tik teip dainuoti, kaip kad žydai poteriaudami.

Szia žiemą buvo czia labai daug sniego ir lytaus, per tai ir purvyno buvo apszciaus, negu kituose metuose. Palengvinimui susineszimo kolonijoje Sarmiento įveda telegrafą; tik dabar ant žiemos pertraukė darbus, o pavasaryje vėl pradės.

Czia ant Porto Rivadavia turėjome visų didziausių szventę, teip vadinamą „civil“, 9 d. liepos, kokios dar szitam miestelyje niekad nebuvo; įtaisyti buvo szaudymai, arklių lenktynės, lozimas premijų ir tt. Pasilinksminimas buvo grazus, tik spaudė mus nuliudimas, kad lietuvių czia nebuvo, vien mudu — du broliu. Susirinkusių buvo isz yvairių tautų: vietinių, ispanų, italų, prancuzų ir kitų; o visi tokiam sutikime linksminosi, tartum vienos tautos vaikai. Abelnai szitą krasztą žmonės pradeda daug žymiaus užgyventi, sulyginus su pernykszeziais metais.

Musų adresas: Jose J. Szlapelis. Colonia Sarmiento, P. Comodoro Rivadavia, Chubut, Argentina.

Jonas ir Juozas Szlapeliai.

Sudas ant cariszko budelio.

Neramioje gadyneje, kuri užstojo dabar Rusijoje, arsziausiais budeliais ir kraujalაკiais pasirodė isz kitų gubernatorių du: Vilniaus — von Wahl ir Charkovo — kunigaiksztis Obolenski. Apie von-Wahl'į

skaitytojai jau maž-daug žino. Ir Obolenski darė Charkove tą pat, ką von-Wahl Vilniuje. Charkovo gubernijoje, apart studentų sumisziimo, kilo teipgi ir kaimiečių maisztai, kurių priežastis buvo — badas. Kaimiečiai, neturėdami kuo misti, jieszkojo nuo valdzios paszelpos. Negavę jos, žmonės sujudo ir padarė savo sudą: užpuolė ant dvarų ir paėmė sav ant maisto sukrautus dvarponių javus. Valdžia užleido ant žmonių kariumenę ir kazokus. Prasidėjo nežmoniskas žudymas žmonių. Viską davadyjo gubernatorius Obolenski. Sugautus maisztininkus plakė ryksztėmis ir sziksztomis, — plakė tol, kol kunas dar krutėjo nuo kirčių; apmirusius gabeno į tamsincias! Tarp maisztininkų buvo suimti keletas mokintojų, studentų ir szeip apszviestenių ypatų; tuos Obolenski skaitė kurstytojais ir kankino juos dar žvėriszkiaus už prastus kaimiečius. Teip sumisziimas tapo nutildytas. Bet Obolenskiui to nebuvo gana: jis padavė augszcziausiai valdziai užmanymą, kad dvarponiai gautų atlyginimą už atimtus javus ir sunaikintas triobas. Caras mielai tą priėmė ir hepė uždėti ant tų kaimų, kurių gyventojai buvo maiszte, bausmę pinigais: žmonės turės iszmokėti ponų naudai 800 tukstanczių rublių. Pasibaugus maisztui, Obolenski pradėjo gaudyti visas tas ypatas, kurios jam rodėsi neisztikimos. Darodymo kaltės visai nereikia — gana kad policija nepagiria; visus tokius sugrudo į kalėjimus ir apsieina su jais arsziaus, negu su paprastais prasižengėliais.

Už tokius „nuopelnus“ caras iszgyrė Obolenski ir apdovanojo jį angsztu kryžium. Bet kiteip nusprendė apie Obolenskiio darbus žmonių sudas.

„Bojevaja organizacija“ (kovojanti organizacija) prie re-

voliucijoniszkos socialistų partijos iszleido 22 liepos (4 rugpiucezio) 1902 m. Petropilėje, dekretą, pagal kurį Obolenski apsudytas ant smert.

Tas dekretas suraszytas sziteip:

„Nusprendimas ant Charkovo gubernatoriaus, kunigaikszczio J. M. Obolenskiio.

„Nuo pirmos dienos, kada įstojo į gubernatoriaus vietą, kunigaik. Obolenski pradėjo varžyti vietinę žmonių savivaldystę, o teipgi ypatingai slo ginti ir bausti kaimiečius ir darbininkus. Dar budamas gubernatorium Chersone, Obolenski buvo apszauktas, kaipo smarkus persekiotojas tų ypatų ir draugyszczių, kurios norėjo nesztiti paszelpą baduojantiems kaimiečiams.

„Kilus kaimiečių sumisziimams Charkov'o gubernijoje, kunigaiksztis Obolenski, nepažindamas savo valdzios rubežių, teip žvėriszkai elgėsi su kaimiečiais, jieszkancziais duonos, kaip galima elgtis tik tokioje szalyje, kur smarkauja neapziabotas despotas.

„Baisus plakimas sugautų be ginklo kaimiečių botagais ir kancziukais, pavidimas darbininkų kazokams ir jų smarkybei, valdzios savivalė ir terionybės — vis tai buvo pamatu Obolenskiio darbų; dėlto kovojanti organizacija prie voliucijoniszkos socialistų partijos, kuri apsiėmus yra ginti darbininkų reikalus, iszrado reikalingu padaryti galą minėtiems Obolenskiio darbams, kaipo vodingiems ir pavojingiems darbininkų luomai.

„Prie dabartiuo padėjimo Rusijoje, nuo mūsų atimta galylbė patraukti gub. Obolenski po visuomenės sudu už jo prasižengimus; o nuo caro laukti nėra ko: Nikolajus II apreiszkę Obolenskiui augszcziausiai padėkavonę už jo smarkavimus; atsizvelgdama į tai, „Bojevaja organizacija“ laiko už savo, kaipo valstie-

ezių, pareigą praszaliuti gub. Obolenski, teip caro apginaimą, nuo vietos; atlikti tą dalyką „Bojevaja organizacija“ gali tik vienu budu: nužudžius Obolenski.

„Iszpildymas szito nusprendimo pavestas organizacijos sąnariui.

„Bojevaja Organizacija“.

Praslinko vos keletas dienų ir su szituo dekretu jo iszpildytojas stoja akis į akį prieš gubern. Obolenski; trenkęs dekretą Obolenskiui, tas vyras paleido į gubernatorių szuvį isz revolverio. Bet szuvis dingo veltu: kulka atszoko nuo plieninio szarvo, kurį Obolenski visada apsidengęs nesziolja.... Antras szuvis nepataikė į Obolenski, o dar du szuviai pasikėsintojas paleido jau parmestas ant žemės; viena isz jų perskriodė policiesterio Bezsonovo koją.

Tai atsitiko Charkove, darže Tivoli, 29 liepos, tuoj po 10 val. vakare.

Pasikėsintoją policija suėmė ir įmetė į kalėjimą; ant jo revolverio buvo iszraszyta: ant vienos pusės — „galas carisz kam budeliui ir tautos nevydovui!“ ant antros pusės — „už pralieta kaimiečių kraują!“ Paklaustas, kas per vienas, — tas vyras atsakė: „esu darbininkas, priguliu prie kovojancziios organizacijos voliucijoniszkos socialistų partijos; daugiau apie manę jums nėra reikalo žinoti“.

Kada valdzia prisispyrė iszkvoszti isz to vyro prisipažinimą ir daugiau žinių, jis iszgulė tai ant raszto, kuris skamba sziteip:

„Asz priguliu prie „Bojevaja organizacija“ voliucijoniszkos socialistų partijos; man liepta buvo nubausti mirtim Charkovo gubernatorių, žiaurų despotiszkos valdzios tarną, už tas barbariszkas smarkybes, kurių jis dasileido ant kaimiečių. Mūsų partija paszaukė kaimiečius į kovą,

ir doriszka mūsų pareiga yra apginti juos nuo skriaudų ir prievartos, kurias jie kenczia nuo augsztesnės valdzios. Kaipo voliucijoniszkas socialistas, asz laikau tai už doriszką savo priderystę; kaipo darbininkas, asz laikau už reikalingą dalyką gelbėti ir ginti kaimiečius. Kunigaikszczio asz visai nepažinau. Mūsų partija laiko žudymą už negeistiną kovojimo budą, bet iki valdzia draus platinti socializmą ramiu keliu, iki liaudis pati negalės apsiginti nuo valdzios smarkybių, — mūsų partija nepaleis ginklo isz rankų. Kunigaiksztis Obolenski pasiraszė po savo mirties dekretu, kada jis pradėjo kapoti kaimiečius; ir caras pasiraszė po tuo dekretu, kada jis nusiuntė Obolenskiui už tai padėkavonę. Daugiau asz nedarysiu nėjokių prisipažinimų, nė nepasakysiu savo vardo, nes asz nenoriu eiti žandarams į pagelbą. Tiesos sudyti manę asz jums nepripažistu. Nusprendimą ant mano gyvasties atsiųs jums isz Petropilės. Tardymą, kamantinėjimą ir sudyjimą manęs asz laikau už tuszczią komediją, į kurią prigulėti nenoriu. Su žandarais asz neįsileisiu nė į jokias sznekas“.

Nėra abejonės, kad tą bevardę pasiszventimo auką laukia, po kankynių kalėjime, mirtis ant gairių. Tuo keliu nuėjo Balmaszev (nužudytojas Sipiagino), nuėjo Leckert (nubaustojas von-Wahl'io) ir tuo keliu nueis dabar trecziasis kariauninkas už tą paczią ideją.

Didysis straikas.

Iki sziai nedėliai Pennsylvanijos angliakasiai iszstrikavo isztisas 18 sąvaiczių. Kaip apskaito, kompanijos turėjo per tą straiką tokias pragaisztis:

Už neiszkastą anglį \$43,200,000
Geležinkeliams nutruko 10,000,000
Anglies policija kasztavo 1,000,000

Sandymas skebų 445,000
Kasyklėse pagedo įtaisai 6,500,000

Viso \$61,145,000

Vertelgos ir pramonininkai nukentėjo per straiką ant \$21,700,000.

Užlaikymas milicijos, kurią užvarė kapitalistai ant Shuykill pavieto, parsiejo į \$275,000.

Straikuojančių darbininkų uždurbis per tą laiką butų išnesęs \$24,000,000.

Kiti darbininkai, ką neteko darbo dėl straiko priežasties, butų uždurbę \$5,300,000.

Tokiu budu, visą pragaisztį, kurią padarė didysis straikas, apskaito ant \$112,420,000.

Nejokių permainų straiko padėjime neatsitiko. Kaip iš visko matyt, kompanijos siūlys darbininkams 10 centų viršaus, bet unijos nė kitų reikalavimų nepripažįs. Tai butų, žinoma, tik prasta apgavystė ir darbininkai, paklausę kompanijų ir grįžę į darbą, paskui skaudžiai apgailėtų savo paklydimą. Jei angliakasiai duos dabar išardyti savo uniją, tai jie užsitrauks ant savęs gyvą prapultį. Kompanijos deda viską ant to, kad nedaleisti darbininkų organizacijos: jos gerai jautžia ir supranta, kad organizuotas darbas pergales suvienytą kapitalo galybę.

Vis tiek, kaip pasibaigs straikas, bet angliakasiai turi stipriai laikytis savo unijos, kad kompanijos nė nepripažintų jos. Jei reiks grįžti į darbą, tai pirmiausia bus suszaukta darbininkų konvencija iš delegatų nuo visų vietinių kuopų (local unions).

Anglies carukai nenori nė sžnekėt apie susitaikymą su darbininkais. „Dievo akamonas“ G. F. Baer turės bene atsisakyti nuo prezidentystės Readingo kompanijoje. Pats trustų karalius Morgan vaiksazioja susirupinęs ir rustus, kaip jo niekad dar tokio nematydavo,

Kaipitalistai, be abejonės, supranta, jog jie loszia pavojingą (žinoma, sav patiems) loszi.

Ant naudos straikieriams.

Lietuviškos draugystės iksziol buvo nusiuntusios \$140 „Lietuvos Seserų Dr.“, Minersville, Pa. \$5 „Tev. Myl. Dr.“ kuopa, Chicago, Ill. \$10 Chicagos lietuviai per K. Rutkaucką \$3,20

Viso \$158,20

P a s a r g o s . 1. „Vien.“ 35 num. buvo raszyta apie tai, kad Kazimierinė Plymouth'o draugystė nutarė 25 rugpiuczio suteikti reikalaujantiems savo sąnariams paskolę iki \$10 su sąlyga atgrąžinti ją geresniuose laikuose. Dėl priežasčių, kurios nevertos vieszo paminėjimo, draugystės virszininkai pasirupino atszaukti tą nutarimą ir atszaukė susirinkime 12 rugsėjo (iktol buvo jau iszdalinta \$22 paskolė).

2. P-as A. Lesniauckas, sekretorius ir kasierius Brooklyn'o draugyszių, praszo mus atitaisyti netikras žinias, paduotas 35 ir 36 „Vien.“ num. P. Lesniauckas raszo teip:

„Isz Brooklyn draugyszių pirmiausiai paaukavo draugystė szv. Kazimiero 1 d. rugpiuczio \$20;

Paskui 2 d. rugpiuczio Lietuvos Sunų draugystė ne \$25, tik \$15;

Paskui 5 d. rugpiuczio dr. szv. Juozapo \$30;

Sykiu \$65,00

Kuriuos pinigūs asz iszsiuncziau 9 rugpiuczio per money order'ius, kiekvienus atskyrum, ant rankų centraliszko unijos sekretoriaus ir izdininko, W. B. Wilson, į Indianapolis, Ind.“

Darbo szvente.

Chicagoj tą dieną buvo apvaiksaziojimas visų darbinin-

kų unijistų po visą miestą. Tą szventę reiszkia, kad unijistai nepasiduos kaipitalistams.

Tą dieną surinko aukų Pensylvanijos kalnakasiams kelis tukstanezius. Po parodos buvo pasilinksminimo balius ant naudos socialistiszkaipartijai, kur buvo garsinta, kad sakys kalbą „Mother Jones“; bet toji dėl kokios priežasties nepribuvo. Jos vietą užėmė teip-pat moteriszka, kuri yra perstatyta ant valstijos tikieto sziteip: Trustees of the University of Illinois — Gertrude B. Hunt. Ji kalbėjo arti tris valandas laiko; szaukė moteris į vienybę, į mokslą ir apszvietimą. Ji iszrodė faktais, kad socialistiszkas rėdas tik tada užvieszpataus savistoviai, kada moters supras savo tiesas ir turės lygų balsą, kaip kad vyrai; priderystė yra kiekvienos moteriszka, kuri szia dienių draugijos surėdymą supranta, ir kudikiams tokį supratimą įkvėpti, kad pažintų tiesą ir melą, blogą ir gerą.

Reikia mums atminti gerai, kad kudikiui motinos mokslas prigyja daug greicziaus ir giliaus, negu profesorių mokslas. Tai-gi czia reikia moterims, kudikį auginant ir mokinant žmoniszko pasielgimo, įkvėpti jo jaunos jausmus kibirksz-tėlę meilės, tiesos, kad pažintų szia dienykuszzią „žmogudziszka civilizaciją“... Po kalbos buvo kolekta paszelpai kalnakasių, kur surinko keliolika dolerių.

Matant man, kaip kitos tautos renka auks paszelpai Pensylvanijos kalnakasiams, pasiryžau rinkti auks nuo lietuvių tam pat tikslui. Gana at- radau visokių prieszgyių; teip viens mokintas žmogus man aiszkiai pasakė, kad reikia tik-tai gelbėti mokintus žmones. O patys darbininkai vieni kitus neturi reuti. Jie gali tukstaneziais iszmirti badu, tai niekis priesz vieną mokin-

ta...

Nepaisydamas visokių prieszgyių, surinkau nuo geros va-lios lietuvių tris dolerius ir dvideszimts centų, kuriuos pasiuncziau unijos sekretoriui W. B. Wilson, Indianapolis, Ind.

Nors tai nedidelė auks, bet ir tai galima dziaugtis. Tegul tiktai teip elgiasi visi kiti lietuviai ir kitose lietuviszkose kolonijose. Kada mes atjau-sime skausmus visi vieno, o viens visų, — tąsyk tik isznyks isz tarpo mūsų blogas.

K. Rutkauckas.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Chicago, Ill. Miestas Chicago yra didelis, žmonių neap-sakoma daugybė; fabriku kaminai ruksta; žmonės kruta, kaip skrusdėlės; ezero vilnys, kurio kraszto akis neapmato, be paliovos plauja krantus to didelio miesto. Žmogus, tolymesniam kraszte gyvendamas, mislyja, jog czia lietuviai turėtų kas žin ką nuveikti. Bet prieszingai, isz didelio debesio mažas lietus. Nors ir randasi tokių, kurie savę vadina tėvynainiais, bet jiems tėvynė ir tauta visai nerupi. Viskas yra tyku, mažai kas triusias, nors atsiradęs darbsztus tėvynainis galėtų daugel nuveikti. Daugel yra tokių, kurie vertėsi savę gerais tautiecziais, tėvynainiais ir socialistais; bet pamatę keletą dolerių, pavirto į kunigo aulą ir patys muilina sav akis. Lietuviszku draugyszių yra tiek daug, jog sunku ir suskai-tyti, o vis dar nanjos tveriasi. Isz tų visų nė viena jokiu bu-du neatsizymėjo tautystės darbuose, apart Jaunų Amerikos Lietuvių Pasilinksminimo Kliubo, kuris paaukavo \$10,00: \$5,00 kankintiniams ir tiek pat besimokinančiai jaunumenei.

Teisybė, kaip kada, teip va-dinamos tautiszkos draugystės parengia apvaiksaziojimus, bet

jomis nerupi pakelimas tautos, tik sutraukti lietuvius, nusilpninti jų protą svaiginanciais gėrymais, ir tokiu budu isz-eziulpti jų sunkiai uždirbtus centus. Susitvėrė giedorių draugystė, bet vieton mokini-mosi giedot, užsiima linksmes niais dalykais.

Czia randasi dvi bažnyczios, bet nieko naudingo jose negirdi, nes vienas kunigas nekaip lietuviszškai moka, o kitoj nors ir moka, bet girdėt tik keiki-mai tautiszkių laikraszczzių, be-dievių ir tt.

Dalyje miesto, vadinamoje Town of Lake, nekurie kvai- liausi lietuviai, pramokę kele- tą žodžių lenkiszškai, pradeda savę verst į bajorus, nesznė- kami lietuviszškai ir užbaigda- mi savo pravardę ant „vicz”.

Ne Bajoras.

Waterbury, Conn. Jau nuo tulo laiko dirbtuvių savininkai, susitarę, paleidžia darbininkus kiekvieną subatos popietį ir užmoka už tą nedirbtą pusdienį, su tokia sąlyga, jei darbininkas iszdirbs pilnai 55 valandas per sąvaitę, nesugaiszdamas nė penkių minutų. Bet jei kuriam isz darbininkų pasitaiko iszlikti isz darbo nors trumpiausią valandėlę, kompanijos nemoka už subatos pusdienį. Matomai, ta milasirdystė kompanijų padaryta yra vien tik dėlto, kad darbininką prilaikyti nuo iszlikimo isz darbo. Kaip tų nebuk, bet visgi darbininkai jaučiasi nors ant penkių valandų paliosuotais nuo kasdieninio užsiėmimo. Bet ant nelaimės, darbininkai, tarp kurių ir mūsų daugelis brolių lietuvių, apverczia tą luosą pusdienį ant didžiausios nenaudos. Kaip tik spēja pareiti isz darbo, tuojau skubinasi į karcziama ir tų, su nemažu dadėjimu savo sunkiai uždirbtų pinigėlių, praleidžia visą nuo darbo luosą pusiaudienį. Ponams karcziamininkams toks ant

pusdienio atvalnyjimas darbininkų nuo darbo yra auksinis. Kiti nė paczių Alaskoj nepelnytų daugiaus, kaip kad pasi-lupa pinigėlio nuo tamzių, kaip taboka ragelyj, lietuvių. Kad tas viskas aisztkiai visiems po akių dedasi, vienog mūsų doros mokintojas draudžia lietuvius nuo skaitymo. Sako, skaitymai jus nuves į pragarą, nors kurie nieko neskaito, jau ir dabar kasdien po pragarą klydinėja.

Mūsų klebonas, bepardavodamas ant „dvasiszko ekskursziono” tikietus, neką daug pelnęs; taigi dabar viens sav užmanė padaryti fair'ą neva ant bažnyczios naudos. Pirmiausiai iszleido jauną lietuviszką mergaitę rinkti „chance'us” (laimikius) ant baczkutės alaus. Žinoma, kunigo pasiūsta mergaitė, nemokėdama savę guodoti, lenda net pasvetimtauczius, rinkdama alinius „chance'us” ant naudos bažnyczios. Lietuviai tariasi duot žinią vyskupui apie tokį žemą ir gėdą darantį rinkimą aukų ant katalikiszkos bažnyczios. Isz tikro, rinkimas laimikių ant alaus per bažnytinius fairus žemina visus lietuvius, o ypatingai suteikia didelę gėdą jaunai lietuvaitei. Bet nedaug galima kaltinti minėtą mergaitę, kadangi ji to nesuprato, bet mūsų tėvelis, už pastatymą ant gėdos jaunos lietuvaiteš, kas-žin ar gaus dangaus karalystę?

Bažnytynis.

Union City, Conn. Lietuviai mūsų aplinkinėje gyvena gražiam sutikime, kaip pridera vienos tautos vaikams; žinoma, kaip ir visur, atsiranda mažas skaitlius tamsunėlių, dvasiszko kurių pakijimo reikia dar palaukti.

Vis nepereina gailėstis, palikta mums neseniai palaidoto gero tautieczio ir draugo I. J. Griesziaus. Didelės viltis mes krovėme ant velionies atėityje:

tikėjomės, jog jis, iszėjęs mokslus, nesz pagelbą ir žinią mūsų draugijos gyvenime. Bet sztai giltinė netikėtai iszsklaidė mūsų viltis....

Dar sunkiaus tampa ant szirdies, atsiminus, kad ir graži velionies atmintis turėjo nukentėti per artymąjį lietuviszką kleboną, kun. Saurusaitį. Velionis neužsipelnė to apmaudo, su koku kun. S. jį paniekino. Pirm ketverto metų, gyvendamas Union City, velionis daugiausiai triusėsi, rinkdamas aukas ant maldos namų Waterburyje. Zokoininkas, sugniaužęs viską į savo delną, dabar jau to neatsimena ir prasžalieczzių akyse iszbiaurina savo brolių.

Dabar ir airiszkas Naugatuck'o kunigas Sheridan gailisi, paklausęs kun. Saurusaiczio apszmeizimų. Kun. Sheridan, 24 rugpiuczio, per pamokslą sakė, jog buvo įvestas į paklydimą dalyke laidojimo mūsų draugo. Jis, kun. Sheridan, vėliaus yra gavęs paliudijimą isz New York'o szv. Onos Akademijos, kur velionis buvo mokinėsis pirm dvejeto metų; Akademia liudyja, jog I. J. Grieszius buvęs geras katalikas, ir gailisi, kad jį palaidojo ant naujų katalikų kapinių.

Szv. Raszte pasakyta: „nesudyk kito, nes pats busi sudytas”. Vienog, sziadien matome tulus dvasiszkus mūsų vadovus, kurie apjuodina kitų akyse mūsų tautą, kaipo arsziausia visoje pasaulėje. Patys neiszmanydami, kokia atskirtis tarp socialistų ir anarchistų, maiszo viską į daigtą, vadindami lietuvius anarchistais.

Kiek zinome, socializmas neturi nieko bendro su tikėjimu, nė prieszingo jam, o socialistų partija yra tik politiszka partija, kuri eina už darbininkus, kaip republikonų ir demokratų partijos eina už kapitalistus. O anarchistų

tarp lietuvių, asz mislyju, nėra ir neatsiras, nors visoki zokoininkai ir pranaszautų juos.

Taigi matome, broliai ir sesers, kad nekurie kunigai nori pardavinėti mus, kaip senovėje jie su ponais pardavinėdavo žmogų negyvo daigto vietoje, nelyginai Iskarijotas, kurs už 30 graszių pardavė Kristų.

Nedyvai, kad daugumas mūsų miesto lietuvių užsirus-tino ant kun. Saurusaiczio už jo pasielgimą su velionim I. J. Griesziūm. Zokoininkas, da-girdęs apie tai, atvažiavo į Naugatuck ir Union City ir ėmė bėgioti po fabrikus (guminių apsiavimų dirbtuves) su toblyczia, ant kurios buvo surasztyti piktų ant jo lietuvių vardai. Jis reikalavo, kad bosai atstatytų tuos vyrus nuo darbo. Bet tas darbas tėveliui nepasisekė: bosai palaikė jį už mažaprotį už tokį jo reikalavimą.

Mat, Naugatucko ir Union City lietuviai — darbininkai stovi gerai savo perdėtinių akyse. Vyriausias mieste dirbtuvių superintendentas nepaiso ant skundų, sakydams: „asz pats matau, kas gerai dirba ir padoriai elgiasi”. Isz-girdęs apie kun. Saurusaiczio skundus, jis uždraudė zokoininkui vaikszczioti po dirbtuves ir neszioti bosams skundus ant lietuvių.

Rodos, nepritiktų dvasiszkam piemeniui teip žeminti savę, jieszkant kerszto ant savo brolių. Velyt jis žiurėtų savo altoriaus, kaip liepia kunigo priderystė, o ne lakstyti su skundais, idant gautų atimti nuo darbininko ir jo vaikelių paskutinę duoną.

Vienog... užmirszkim tuos juodus szeszėlius, o kreipkimes prie geresnio darbo.

Velionis I. J. Grieszius turėjo spausdinamąją maszinukę, pirktą isz pucės su J. Bekeriu; ji kasztuoja \$10 ir p. Bekeris savo dalį paveda ant velionies vardo. Ji bus iszleis-

ta ant izslaimėjimo, o už su rinktus pinigus taps izleista knygutė po vardu: „Ignotas J. Grieszius, jo gyvenimas ir darbai“.

Tuo užsiima Szvento Jurgio draugystė. Tikietas kasztuoja 15 cen. Kviečiame visus lietuvius nepasigailėti keletocentų, idant galėtumėme karnors atlikti savo draugo atminčiai. *V. Baratinskas.*

Scranton, Pa. Straikų laikuose lietuviai užsilaiko ramiai, nė vienas neina judosziauti; tarpais tik atsitinka su skebais pasibarti.

Lietuviai nupirko kapinėms gabalą žemės su giria; itai turėjo darbo: kirsti girią, kelmus rauti, gaudami už tai valgi.

Parapija nenorėjo raszyti tų kapinių ant vyskupo; tada klebonas pasakė: „neuzraszysit ant vyskupo, tai ir neszventijs, ir asz neszventijsiu, nes asz galiu netekti duonos, eidams priesz vyskupo norą“.

Visi pristojo kaip kunigas sakė ir uzraszė kapines ant vyskupo: Žemę gavo pirkti pigiai: užmokėta \$800 už szeszis akrus. *A. Bakunas.*

Hazleton, Pa. Pas mus viskas po senovės; žmonės ramiai sav sėdi, laukdami geresnių laikų. Unija jau geras laikas kaip dalina straikuojantiems orderius — kaip pacytuotiems, teip ir vientuliams.

Vieną nedėdjenį vietinis klebonas smarkiai izskeikė socializma ir visus socialistus. Mat, pas mus buvo atsilankę izz Chicago ir Philadelphijos socialistiskos partijos organizatoriai, kurie kalbino ir raszinėjo norinczius į socialistiskas kuopas.

Lietuvizkų kalbėtojų nebuvo, bet mūsų miesto lietuviai supranta ir angliskai, o jei kuris ir nesuprato, tai kiti jiems izsguldė. Mūsų lietuviai kuone visi susiraszė.

Tas dalykas įvarė mūsų prabaszeziui izsgastį, ir dėlto jis teip keikė. Priminė ir Prancuzija, kur socialistai, girdi, paniekino ponus ir kunigus; tai — sako — jus ir ezia teip norite padaryti.

Kitą vėl nedėlią pasakė labai gaudų pamokslą; įgraudinęs žmones, kunigėlis suklypdė juos ir emė szaukti, kad neklausytų visokių paszlemėkų, o vercziaus grįžtų į darbą: jug mato, kad straiko neizslaimės... *Buves Maniloje.*

Stovis kasos Susiv. L. A.

Kuopos įmokėjo:	
21 Detroit, Mich.	50
38 Brooklyn, N. Y.	3,50
1. Edwardsville, Pa.	1,00
51 Worcester, Mass.	6,50
Kaz. Szesztokas,	
Stonington, Ct.	1,00
Buvo	\$3,309,06
Viso	\$3,321,56
Kasier. T. Pauksztis.	

Ignas J. Grieszius.

Iksziol „Vienybė“ negavo žadėtų žinių apie mirusiojo I. J. Griesziaus gyvenimą. Tuotarpu galime paduoti skaitytojams tik vertimą izz atsiliepiamo (prisiūsto velionies draugo, p. J. S. Pruselaiczio), kurį izzleido Ruskin'o kolegijos administracija. Tas atsiliepiamas gana vaiskiai perstato mums velionies ypata.

Atsiliepiamas skamba sziteip:

„Numirė 6:30 val. ryto, rugpiuczio 13, prof. W. A. Ross'o namuose, Ruskino kolegijoje, Trenton, Mo., nuo piktojo drugio (typhoid fever), Ignas J. Grieszius, amziuje 30 metų, 1 mėnesio ir 22 dienų.

P. Grieszius buvo studentu Ruskino kolegijoje nuo rugsėjo 1901 m. Jis praktiskai tobulinosi teip vadinamam „business course“ (vertelgystės uzvade), greta to dirbdavo kol-

legijos paskirtus darbus, o priesz pat ligą turėjo užsiėmimą kooperatyvizkoje vaistinyzioje (drug store).

P. Grieszius yra gimęs 21 birželio 1872 m. Ozkabaliuose, Lietuvoje, Rusijos provincijoje. Jis atvyko į Ameriką 13 birželio 1892 m. ir apsigyveno Union City, Conn.; ezia jis dirbo keletą metų „Malleable Iron Co.“ Palikęs tą darbą, jis praleido dvejus metus, kaip studentas, Saint Ann's Business Academy, New York'e. Paskui jis atvyko į Ruskino kolegiją. Jo tėvas dar gyvas Lietuvoje; jis turi du brolius Amerikoje ir vieną seserį tėvynėje.

P. Grieszius buvo vienas izz visų-augszcziausiai godojamų (the most highly respected) studentų Ruskino kolegijoje. Tai buvo įkūnytas patogumas ir mandagumas, tobulos izzminities, szviesaus proto, izztikimas, punktualiskas kaip valandininkas, prie vyriskos drąsos buvo lėto budo; tai buvo ypata, kurios nuomonė visada buvo godojama. Jo padėjimas vidur savo tautos regimas izz to, jog vietinė draugystė rinko velionį du kartu savo delegatu į tautiską lietuvių Seimą (Susiv. Liet. Amer.); vieną syk jam izzpuolė garbė važiuoti į Wilkes-Barre, Pa., o kitą sykį į Elizabethport, N. J.

Jo budo tvirtumas matyt izz to stamantrumo, su kuriuo jis prieszinosi drugiui, eidamas į darbą iki jau negalėjo pastovėti.

Gedėjimo maldos tapo atlaikytos kolegijos koplyzioje 9:30 val. ryto, ketverge. Choras pagiedojo pritinkancias atsitikimui giesmes. Placzią kalbą apie velionį sakė Rev. Bertha Bowers, kolegijos bažnyczios pastorius. Vienas izz mokintojų, prof. Thomas E. Will, teip gi pasakė trumpą kalbą.

Studentai ant peczių nune-

szė grabą su kunu ant Rock Island stacijos, izz kur grabas buvo nusiūstas pas velionies draugus į Naugatuck, Conn., pirmsnę jo gyvenimo vietą. Kuną lydėjo pana Mary M. Rice, nuo seniaus buvusi artima velionies draugė. Ji buvo parkviesta per telegrafą ir atvyko pas ligonį tą vakarą priesz nelaimingą dieną. Jos intelligencija, patogus (lady-like) pasielgimas ir retas mokėjimas valdyti savę tokioje skaudzioje gailestyje — palenkė priesz ją visų szirdis“.

Susizinkime.

Garbus tautiečiai, kurie stumiate progreso ratus ant mūsų tautiskos dirvos, be abejonės, dabar apsirekat sav vieteles—ruimus, kur, atėjus žiemai, galėsim sueit mokintis skaityt, raszyt, dainuot, angliskai ir t.t. Darbas butų mums lengvesnis, kad butume visi vienoje vietoje, bet kad negalima, tai turim nors izz nekurių punktų pasinaudoti draugiskai.

Pasinaudokime izz kalbėtojų visi izz vien. Asz įneszcziau, kad Naujos Anglijos valstijoje lietuviai susizinotume ir užsipraszytume kalbėtojus, idant mus visus atlankytų. Dabar kartais izzgiristi: buvo kalbėtojas netolymam mieste, bet pirma jo buvimo nieko nebuvo girdėti: tas neduoda progos pasinaudoti mums visiems lygiai. Mes tankiai suėję kalbame: tame ir tame mieste lietuviai gerai pakilę, supranta savo užduotį, bet perkratę tokio miesto istoriją, pamatysime, kad jie turėjo progą nuo ko pasimokint, imti paveisdą. Paimkim Waterbury'iecius tame reikale: tų, rodos, pirmiausiai radosi kokia mokslo įtekmė; apart to, jie turėjo progą girdėti Dr. J. Szliupą po kelis kartus, a. a. Burbą ir kitas prakilnesnes ypatas. New Britain pradeda tik blaivytis, nes tų

mažiaus buvo agitacijos. Hartford'as tę — jau, bet koks didelis yra skirtumas! Tę dar akiai miega mūsų broliai sunkiu miegu. Man esant pernai Hartford'e, pasisekė sutverti kuopelę Tėvynės Myl. Draug., bet išvažiavus, vėl turbūt užgeso. Matoma, dvasiškas penas beveik kaip kuniszkas: ypata turi buti penima nuolat, kolci kudikystėje, iki pradeda savo maistą pasigaminti. Dėlto, tautiečiai, mėginkime iš parkviestų kalbėtojų pasinaudoti.

Naujas Anglijos lietuviams priderėtų užpraszyti ant nekuriu laiko žinomus kalbėtojus ir kalbėtojas, kurie aplankyti lietuviszkas kolonijas. Mums gi patiems reiktų prisirengti — priderancziai pasinaudoti prakalbomis.

Malonu būtų išgirsti ir kitų tautiečių nuomonę tame dalyke. *M. Paltanavyčia.*

Persekiojimas kudikiu moksle.

Kaip visur, pasibaigus vasaros atsiliui, teip ir Pittston, Pa., atsidarė mokslavietės, kaip augsztesnės, teip ir žemesnės. Tėvai siunczia savo vaikus į mokslinycias, idant tie įgytų nors kiek apszvietimo, teip reikalingo gyvenime. Lietuviai neatsilieka tame dalyke nuo kitų: jie gavo patirti po sunkia meszkoriaus letena, kaip sunku yra vargti be apszvietimo, kurį nelemtoji rusų valdžia draudžia Lietuvoje, o jieszkanczius mokslo nubaudžia, sukiszdama į kalėjimus arba isztremdama į szaltus sziaurės tyrus, kur žmogus turi kentėti badą, szaltį ir lasdas.

Ne vienas, atvykęs į liuosą Amerikos szalį, džiaugiasi, isz sprudęs isz po sunkaus prišpaudimo ir tikisi pasisotinti czia tikra liuosybe. Vienog, pažvelgus į daugelį dalykų, turime abejoti, ar tos mūsų viltys iszšipildė; priesz norą

verziasi klausymas, pavidale senos lietuviszkos patarlės: „ar nuo vilko pabėge, ant meszkos neužbėgome?“

Szitas atsitikimas, kaip ir daugelis kitų žinomų atsitikimų, parodys, jog isz dalies teip yra.

Pittston'as gana apszciai lietuvių apgyventas, per ką ir kudikių mokslo metuose yra nemažas skaitlius. 8 rugėjo, kada atsidarė visos mokslavietės, drauge tapo atverta ir mūsų lietuviszkoji „iszkala“ prie bažnytėlės. Jos mokintojas turėjo nusistebėti, susilaukęs ant pradzios visai mažai mokinti nių: teip, antrąją dieną atėjo vos szeszi kudikiai (4 vaikai ir 2 mergaitės).

Kas kaltas, jog į lietuviszką iszkalą tėvai neleidžia vaikų — tai kitas klausymas. Dalykas, vienog, virto teip, kad lietuviai-tėvai nusiuntė savo vaikus į airiszką mokslinycią. Vedėjas lietuviszkos iszkalos, matydamas tai, szoko jieszkoti „rodos“. Tą rodą jis galėjo atitikti ne kitur, kaip tik pas dabarnyksztį Pittstono prabaszczų kun. Servetką. Szits sumastė greit: emęs paraszė už veisdėtojų aiurių mokyklų, prasztydamas, kad uždraustų aiurėms — mokintojoms mokinti savo mokslavietėje lietuvaites. Tas praszymas tapo bematant iszpildytas, nes jau ant rytojaus visas lietuvaites iszskyrė isz mokyklos ir liepė daugiaus neateiti.

Kur tos lietuvaitės dabar pasidės — nežinia; gal liks be jokio mokslo. Vienog, ko vertas toks „piemens“ darbas: vaikyti kudikius isz mokslinycių, kurias aprinko jiems tėvai?

Pittstonietis.

Sapnas.

Stovėjau ant paties pasaulės kraszto. Virszuj manęs spindėjo amžinos žvaigždės, prieszais manę kribžlėjo tautos, iszsklaidytos po visas svie-

to dalis. Nejaucziau tų sopulių, kurie nuo nekuriu laiko spaudžia man krutinę, nepykde manę žmonių niekszystė, kuri apszireiszkia tarp jų tokiuose yvairiuose pavidaluose, užmirszau ir apie žmonių kvailumą, kuris savo vaisiuose nekuo skiriasi nuo niekszystės.

Mano szirdis pilna buvo tyros nesudrumstos meilės, nes tuo laiku mano mislis buvo užimta istorija žmonijos kanczių, istorija „civilizacijos“. Mano dvasios akyvaisdojeslinko nepabaigta amžių virtinė. Szimtmecziai ėjo kits po kito kaskart kitokiomis eilėmis.

Praeitis maiszėsi su dabartim, bet vis ant to paties lauko, kur ėjo lenktynės per kliutis ir skerspaines — į liuosybę. Kiekviena žmonių karta troszko sutriuszkinti retėzius, idant galėtų iszkilti į dangiszkas augsztybes, bet visada atsiradavo žmonės, kurie neduodavo suskaldyti tuos geležinius panczius.

Paczioje pradzioje žmonės buvo kaip laukiniai gyvuliai, be jokio davado, be supratimo. Paskui užstoję gadynė, kurioje pradėjo vieszpatauti religija: žmonės nužemintai voliojosi priesz negyvus stabus.

Amžiai, slinkdami ilgomis virtinėmis, tartum pradėjo mano akyse spiestis įatskyrias dalis ir, isztikrųjų, greit įziurėjau, kiekvieną pačiliui, keturias didžiausias istorijos gadynes.

Pirmoje gadynėje vieszpatauvo vienų-viena kunigija; jos rankose buvo visa galybė ir valdžia; jos klausė kariumenė; turtincziai, vertelgos ir vaisbunai lenkdavo sprandą priesz dvasiszkijos majestotą, o podraug mindziodavo praszcioką darbininką.

Antroje gadynėje kunigų galybė sumenkėjo, o pradėjo vieszpatauti ginkluoti drąsus žmonės, kurie vadindavo savę ricieriais. Dvasiszkija jau ne-

duodavo paliepių karaliams ir svietiszkiems didžiunams, bet meilinosi prie jų, idant pacziai iszlikti ir turėti valdžią ant žmonių. O žmonija neszė abiejų valdžių jungą ir buvo tik medega, isz kurios cziulpė kraują ir syvus ricierija ir dvasiszkija.

Atėjo paskui treczia gadynė: kapitalo vieszpatavimas. Piniguoczius tpaokaralium, kunigaikszeziu. Turtas czia yra visagalincziu. Bankieriai turi kiszeniuje visą dvasiszkiją — nuo vikaro iki popieziaus, — ir visą valdžią — nuo policijanto iki ciesoriaus. Bet ir darbininkai jau sziek tiek iszkilo augsztyn ir net iszrodo, lyg būtų liuosai. Dabar jau praszciokas-žmogus gali sav liuosai eiti, kur akys nesza, gali parduoti savo darbą kad ir už menką skatiką: jis yra liuosas, kaip szuo ant ilgo retėzio. Ir toji gadynė tęsėsi ilgai, ilgai — rodės, nė galo jai nebus!

Bet sztai spjstelėjo tolyje szvieselė ir įzengė, ant galo, ketvirtoji gadynė visoje savo didybėje ir iszkilmėje. Tai žmoniszkumc(humanitariszka) gadynė, tai ekonomiszkos laisvės amžis. Teisybė pergalejo; jau žmonės nesipiauja tarp savęs, nelyginai szunes už kaulą; neveda smarkios kovos už buvį; visi gyvena gražiam sutarime ir szelpia, gelbsti kitskitą; prakilniaus ir prakilniaus tobulinasi žmonija. Jau neveda žmonių ant kartuvių už idejas ir persitikrinimus, net už praszengimus jau nebaužia mirtim. Tik rupinasi pataisyti silpną žmogaus gamtą. Niekas neminta svetimu prakaitu. Mokslas pilnoje pagodonėje; geri norai atitinka visada pagyrimą ir parėnimą. Suktybės ir niekszavimas dingo isz žmonių tarpo. Gyvenimas jau neyra tulžies taurė. Sugriuvo tas baisus rumas, sukrautas isz trustų, monopolijų, egoizmo ir žveriszkumo: svie-

tas pavirto į rojų...

Saldus jausmas apėmė mane visą... jaučiausi taip laimingu — laimingu be galo... Bet staiga pabudau ir — išnyko stebuklingas vaisdelis!

Tai buvo tik sapnas: mes dar gyvename trečiojoje istorijos gadinėje.

„Darbininkas“.

Redakcijos atsakymai.

Vienam iš parapijonų, Hazleton, Pa. Į vidurinius lietuviškų parapijų reikalus, nė į privatiskus kunigų darbus „Vienybė“ nesikisza. Užkliudomi tuli iš kunigų tada, kada dalykas surisztas su visuomenės arba luomos reikalais, kaip tai buvo Shenandoah'o atsitikime. O kad kunigas vaisina bažnyčioje karvelius ar szunelius — tai jo darbas. Kad kunigas, nepasisakęs parapijai, važinėja sav kiauvas savaites, apleidęs bažnyčią, ir nelaidoja numirėlių — tai parapijonų dalykas. Jiems taip patinka — ir atlikta. — Dėl virszuj išsguldytų į riezaczų Jusų korespondencija nesinaudosime.

P-ai Laurukui, N. N. Jusų atminimai apie Vincą Kudirką nusiųsti į „Varpo“ redakciją, idant jais galėtų pasinaudoti raszantieji konkurcinę velionies bijografiją. — Atsiliepiamas apie „T. M. D.“ rasztus įteiktas Literatizskam tos draugystės Komitetui. — Kiti Jusų raszteliai taps ilgai nunaudoti, kiek bus galima. — Teikitės lankyti į Ameriką su naujienomis, kaip ir pirmiaus.

Psykologija.

(Žiur. 37 num.)

Pirmiaus mirėjome, kad kiekvienas kudikis suvis skiriasi išsitobulinime yvairių pajautimų nuo kito: kiekvienas savaip mato, dalyti, girdi, suvuodžia etc. Kiekvienas kudikis omenyje kitokį pa-

veikslą apie visatą turi. Permatydamas viską kiteip, apturi ir kitokius išpudzius. Tokiu budu matome, kad svajonės medega neperdirbta, jeigu ta pati pagaminta yra kiekvienam kitokia. Iš to kyla skirtybės kudikių svajonėje.

Psykologai yra patėmyje bent keturis skirtus protizskus tipus, pagal tai, išz kurio tų keturių pajautimų svajonė semia didžiausią dalį medegos. Turime: 1) dalytėjimo typą; 2) regėjimo typą; 3) girdėjimo typą; 4) judėjimo typą.

1) Prie dalytėjimo typo skyriaus skaitoma visos tos ypatos, kurios atgimdo per odą ateinanezius išpudzius, kaip svajonę. Tie išpudziai gali buti szilumos, spaudimo, dalytėjimo arba kutenimo. Sziamė skyriuje yra mažiausias skaitlius ir tai diduma netobulų arba nedabrendusių ypatų. Priskaitome czia neregius, nebylius ir kurtinius. Vienog, kiekviena ypata turi išzgalę dalytėjimu patėmyti nekuriuos daigtus gana aiskiai; gelumbių pardavikas atsidea ant dalytėjimo jausmo, norėdamas suprasti gerumą gelumbės, ir per tai vien negalima juos skirti į „dalytėjimo typo“ eiles.

2) Prie „regėjimo typo“ skyriaus veik visa žmonija priguli, ir gal per tai diduma žmonių regėjimą už visus pajautimus labiausiai brangina.

Henry D. Thorean, „gamtos poetas“, sako: „akys menkiausiai dirba išz visų pajautimų. Jos tankiausiai sulygsta prakilnų užsiėmimą. Kiti pajautimai tarnauja, kaip palydovai ir apgynėjai jų.“

Asz duodu szitam pajautimui virszinybę ir pirmybę: akys yra vyriausios tarnaitės dvasizskos mūsų ukės. Akys parodo ir džiaugsmą ir nuliudimą... o žmogus sziam jausmui ypatingai tarnauja“.

Žinoma, sziamė skyriuje ypatos žymiai skiriasi, imant

nuo mokinio, kuris geriaus atmena žodžių eilę, perskaitęs negu išzgirdęs, sulyg artistizsko genijaus, kuris omenyje matomą paveikslą nutėploja.

Tulos ypatos mato omenyje paveikslus kaip gyvus, stengiantės apie ką—nors atsimiti; tuotarpu kitos ypatos mato vien miszinį, lyg per miglas, ir žinoma išz to miszinio aiskių paveikslų nesunitveria (nekyla) ir tokiu budu atsizymi skirti apsireiszkimai regėjimo typo. Nors tulos ypatos turi tobulą perregėjimo galybę, nevisada tos ypatos turi geras akis: matymas ko ir perregėjimas (omenyje) yra du skirti fakultetai.

Tulos ypatos geriaus mėgėta skaityti knygeles be paveikslų, nes omenyje sutveria tokį paveikslą išz skaitymo, kuris geriaus atsako už pieszinį, patiektą svetimos ypatos.

3) Girdėjimo tipas retesnis yra; tokios ypatos, kurios silpnai perregėti gali, kartais turi tobulą girdėjimo atmintį; ypatingai dainiai ir muzikantai prie szio skyriaus skaitomi. Tuli išz jų gali išzraszyti sunkias kompozicijas, išzgirdę jas tik vieną kartą.

4) Judėjimo tipas. Kiekviena ypata ant szio raumeninio pajautimo paveikslų pasitiki, kaip einant, taip kalbant ir szeip visoki daigtą veikiant. Tulų kuno dalių raumens juda, sutverdami tą pajautimą: tam paveikslų fakultetui išz omenies išznykus, negalėtume nė kalbėti, nė raszyti, nė pasijudinti ir butume lyg paralyziuoti.

Neregiai ant szio judėjimo fakulteto pasitiki, bemislydami pirsztais judina, idant geriaus atjaustų nematomus daigtus.

Sveikos ypatos visais keturiais fakultetais naudojasi: „matymo“, idant uzlaikyti saavyje skaitytus patyrimus; „girdėjimo“, idant atsimiti girdėtus daigtus; „judėjimo“, idant atsimiti recitacijas etc.

Normalizskuose typuose atsikartoja paveikslai: regėjimo, judėjimo, girdėjimo arba dalytėjimo. Skaitymas svetimos kalbos suvis skiriasi nuo kalbėjimo tuo liežuviu. O skaitymas ir kalbėjimas suvis skiriasi nuo girdėjimo tos kalbos. Tą patėmyja keleiviai svetimos szalyse, kurie patys gerai skaito ir gali kalbėti tuo liežuviu, vienog nėra girdėję kitus kalbanezius: išz karto jie nesupranta girdimos kalbos.

Sutverianczioji svajonė. „Be svajonės negali buti nė karszto geismo atlikti kokią veikmę, nė patirti kokį daigtą; negali buti tikros doros, nė gilaus prijautimo kitų gailėscziui, nė karszto nedilancziu rupesties pasiszvėsti kitų gerovei“.

Sąmonės svajonė. Kiekvienas išzsiplėtojimas išzmanymo, nekliudantis mūsų asabiszkų patyrimų nė patėmyjimų, remiasi ant svajonės. Senas principas, kurį nuolat atkartoja mums, kad turime žengti išz žinomo į nežinomą, vis remiasi ant to, kiek galime išznaudoti svajonės fakultetą, įgydami naujas žinias. Kiekvienas žmogus pasitiki ant szios pajiegos, nežiurint, ar tos žinios lyti daigtus, ypatas, vietas, ar nusidavimus, ypacz kada surandame naujus faktus per lukestį. Idant paaiszkint tai, imkime darbą astronomų, kurie išzskaito saulės arba mėnulio užtemimus ilgai priesz laiką, arba planetų stovį erdmėje paškortame laike.

Dar bus.

Dr. J. T. Želvienė.

Adomas Mickevyczia.

Nauja knygutė su Mickevyczios paveikslu (40 pusl. skaitymo). Mickevyczia buvo didis poetas ir apgynėjas pripaustųjų žmonių ir tautų. Paziinti jo gyvenimą, darbus ir rasztus — pridėra kiekvienam lietuviui. Kasztuoja 15 centų.

Naujos knygos.

— *Pirmyn! Darbininkų eilės ir dainos. Surinko ir išleido Proletarijus. Liepojuje, 1902 m., pusl. 24.*

Tai yra surinkimas yvairių eilių, paszvestų pervis darbininkų reikalams; jos buvo garsintos po nekuriuos laikraszczius.

— *Gyvenimo vaizdeliai. 1902. Spauda „Lietuvos“, Chicago, Ill. Pusb. 99.*

Szitoje knygutėje yra patilpusios devynios pasakos — vienos lengvesnio, kitos rimtesnio turinio, o visos smagios pasiskaitymui. Pasakų užgalviai toki: Atsisveikinimas. Vagis. Kas kaltas? Gatvės vaikai. Paparczio ziedas. Miszko sargas. Signalas. Keleivis. Buvio esybė.

— *Darbo diena. Išleido Lietuviškoji Social-Demokratų Partija. Paryžiujė, 1902 m., pusl. 48.*

Czia placziai iszaiszkintos sandomo darbo sąlygos ir darbininkų santikiai su kapitalistais. Knygos kalba lengva ir aiszki; kiekvienas darbininkas, kuris nori suprasti savo padėjimą, su nauda perskaitys szitą knygutę.

— *Avižų auginimas. Sutaista P. Nerio. Tilžėje, 1902 m., pusl. 32.*

Szitoji knygutė kalba apie ukės dalykus, butent apie auginimą avižų, kuris lietuviszkose ukėse apleistas. Isz tos pusės rasztelis atgabęs savo naudą, jei bus iszplatintas tarp Lietuvos ukininkų.

Szita knygutė priguli prie ilgos virtinės rasztų, iszleistų p. Nerio ir paskirtų Lietuvos žmonėms. P. Nerio nuopelnai tamė dalyke yra dideli.

Vienas, vienog, dalykas gali buti pastatytas ne į nuopelną p. Nerio: tai iszguldymo budas, vartojamas visuose jo iszleidimuose, ir pati raszyba. Pastaroji knygutė parasyta, sulyginant, gereene lietuviszka

kalba, bet su raszyba atsikartojo paprastoji klaida. Reikia stebėtis tam dalykui: p. Neris iszleido isztisas deszimtis lietuviszkų knygelijų ir beveik kiekvienoje isz jų kitokia raszyba! Rodosi, kad iszleistojas daro kokius nesuprantamus eksperimentus, o greicziaus sakant, atvirus juokus; tik nežinia su kuo: su savim, su lietuviszka raszyba ar su lietuviszka skaitancziaja publika?

Knygutėje „Avižų auginimas“ autorius, regis, tvirtai laikosi tokių „pamatų“: 1, atmeta y iszreiszkimui ilgosios balsės i; 2, įveda kietąją l, pagal lenkiszka grafiką, ir palieka l visur, kaip o minksztąją pusbalsę; szeip autorius laikosi arti Kriauszaiczio gramatikos. Ar tai bus paskutinis „eksperimentas“ su nelaimingąja mūsų raszyba isz p. Nerio pusės?

Yvairios žinios.

Žmonių skaitlius pasididino. Akyva yra sulyginti, kiek gyventojų buvo apszviestešnėse szalyse gale 18 szimtmečio ir kiek pabaigoje 19 szimtmečio. Czia paduotos surinktos skaitlinės szitokiu budu: kabutėse parodyta, kiek buvo gyventojų 1800 m., o skaitlinėse be kabių parodyta, kiek buvo 1900 m.

Rusija (europiszkoji — 61, 391,493) 115,882,694, Vokietija (24,831,396) 56,367,178, Austro-Vengrija (31,992,943) 45,316,835, Anglija (14,727,287) 38,484,578, Prancuzija (29,107,425) 38,641,333, Italija (17,700,000) 32,449,754, Ispanija (10,409,879) 18,089,500, Szvedija ir Norvegija (2,671,134) 7,367,831, Szveicarija (2,520,494) 3,325,023, Belgija (3,785,814) 6,693,810, Hollandija (2,613,487) 5,103,353, Suv. Valstijos (3,929,827) 76,803,887.

Gyventojų skaitlių Suvien. Valstijose padidino, suprantama,

ma, ateivystė; bet kitose szalyse priaugimas skaitomas prigimtu.

Vergijos statistika. Priesz atliuosavimą negrų arba murinų isz verguvs, 1860 m., Pietinės valstijos turėjo 8,099,696 baltveidzius gyventojus; isz to skaitliaus 384,864 buvo toki, ką turėjo isz viso 3,953,696 vergus (reikia atsiminti, jog vergas buvo skaitomas kaip visa kitokia savastis: szuo, asilas, viszta, stulpas, medis; „ponas“ galėjo daryti su juo ką tiktai norėjo). Tie keturi milijonai vergų buvo nelygiai padalinti tarp ponų. Vienas „žmonių savininkas“ Pietinėje Carolinoje turėjo suvisz 1000 vergų, kiti turėjo po 300, o treti mažiaus; 77,322 „ponai“ turėjo tik po vieną vergą.

Pirm keturių deszimtų metų tuos vergus iszvadavo isz vergybos Sziaurinės valstijos, kurias vedė prezidentas Abr. Linkolnas. Szia dien turime kitokią verguvs, į kurią įvarė žmones kapitalizmas. Nekalbant apie vyrus, pasakysime, jog Amerikos dirbtuvėse skursta prie darbo 1,199,000 moterų ir mažų vaikų. Tie baltieji vergucziai savo sveikata ir rankomis sukrovė faktorijų savininkams \$1,812,000,000 pelno (Census Bulletin, N. 150).

Karalienės vargvi. Pasenusi Belgijos karalienė Henriette pradėjo skųstis ant nelaimingos savo dalies. Atsilankiusim pas ją reporteriui ji sakė: „Asz esu visišokrimtus; iki buvau jaunesnė, asz budavau linksma ir laiminga, o dabar esu paliegius ir apleista. Nieko man daugiau neliko, tik vieni mano szunes, ir nors asz dar gyva, apie manę visi jau uzmirzo“.

Nėra ką stebėtis, girdint karalienę teip skundziantes. Ji yra už vyro, bet jos prisiega Leopoldas ją yra apleidęs. Pame-

tęs paczia, tas 69 metų senis gyveno sav atskyrim ir linksmi Luedrian'e; trunkėsi po Paryžių su „mielais, bet prapuolusiais suivėrimais“ (žinoma, moteriszkos lyties); vienai isz tų „mielų sutvėrimų“, vardu Cleo de Merode, karalius nupirko puikų palocių (dėlto karalių Leopoldą praminė „Cleopoldu“). Karalienei apie tą viską iszpasakojo karaliaus draugai.

Su savo dukterimis karalienė Henriette teip gi nekaip iszėjo. Viena isz jų, Stefanija, buvo už Austrijos sosto įpėdinio Rudolfo, o tam nusziszovus, vadziojasi nežinia su kuo. Antroji dukte, isztekėjusi už kunigaikszcio Koburgo, elgėsi teip „nepaprastai“, jog ją ant galo uzdarė į gydymo namus.

Belgijos karalienei Henriette'i liko dabar vienatinis suraminimas — jos szunycziai. Tokia buna tarpais „pateptinių“ dalis.

Pajieszkojimai.

Asz, Jonas Aleksaitis, pajieszkau Mateuszo V. Janczaiczio isz kaimo Buktiszkių, Grieszkabudzio val., Naumiesczio pav. Teiksis atsiszaukti ant szito adreso:

Jonas Aleksaitis,
Box 180 Minersville, Pa.

Kur buna Mikas Akelis Suvalkų gub., Marijampolės pav., kaimo Trakiszkų; apie 14 metų Amerikoj. Pirmiaus gyvenęs apie New York'ą, o dabar nežinia kur. Pajieszko brolis

Mike Akelis,
Box 242 St. Charles, Ill.

Pajieszkau savo vyro, Juozo Isodos, paeina isz Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Krosnos par. Krosnėnų kaimo. 8 metai kaip Amerikoj. Paskiausia gyveno Baltimore'je, metai atgal iszvaziavo į New York'ą. Praszau, idant pats ar geri tautiecziai praneszti man ant zemiaus padėto adreso:

Magdė Isodiene,
536 S. Paca str.
Baltimore, Md.

Karalius ir kunigas.

Tarpais gauname patirti iz istorijos keistus dalykus. Reikia tik sustatyti juos greta kits kito. Anglijos szalis, kaip ir kitos Europos szalys, buvo priėmus Rymo-katalikiszka tikėjimą ir drucziai jo laikėsi. Prasiđėjus reformacijai, vadinamai liuteriszka, Anglijos karalius Enrikas VIII (karaliavo nuo 1509 iki 1547 m.) paraszė 1521 m. knyga, karsztai apgindamas katalikiszka tikėjimą ir smarkiai užsipuldamas ant reformatoriaus Martyno Luther'o. Popiezius Leoras X iszkėlė už tai karalių Enriką į padanges ir suteikė jam vardą „Defensor fidei“ (apgynėjas tikėjimo). O reformatorius Martynas Luther už tą patį dalyką prakeikė karalių Enriką ir pavadino jį „Anglijos pharaonu“.

Praslinko deszimtis su virszum metų ir tas pats karalius Enrikas VIII liepė Anglijos parlamentui atmesti Rymo popieziiaus vyriausybę, o sausyje 1535 m. apszaukė pats savę vyriausia Anglijos bažnyczios galva (Supreme Head of the Church of England). Drauge jis prakeikia Rymo popiezių, kaipo antikristų, ir prižadama amžinai kovoti priesz jį. Garbinimą Szvenceziausios Marijos ir kitų szventųjų anglių bažnyczia atmeta, vadindama tai Mariolatria ir idolatria.

Ir dabarnyksztis Anglijos karalius Eduardas, už-zengdamas ant sosto po savo senės motinos galvos, iszkilmingai ir vieszai isztarė tokius zodzius:

„Asz, Eduardas, iszkilmingai ir isz tikros szirdies, Vieszpaties Dievo akyvaisdoje, iszapazistu, liudyju ir apreiszkiu, jog meldimas ir garbinimas *Panos Marijos*, arba kitų szventųjų, ir laikymas miszių, kaip tai daroma Rymo bažnyczioje, yra prietarų ir garbinimu stąbų“.

Tuo pacz'u laiku, kaip pra-

Jurgis Durnelis.

Lenkiškai parašė *Brolis*, lietuviškai išvertė V. K.

(Tąsa.)

— Likite sveiki! pašnekėsiu kanceliarijoje su vaitu ir viską padarysime, kaip reikia.

V.

Po pusryčių Grigas išėjo atsilsėti į kamaraite, o Jurgis į kamara; Grigienė prigulė ant priepečkio, Katriuka gi nuvalė stalą, sumasgojo sudus, sustatė juos ant lentynos ir, pasimetus po galva skrandą, atsigulė ant suolo. Norėjo užmigti, bet negalėjo: negalėjo supaisyti, kaip tai bus, kada Jurgis atiduos žemę. Be žemės tai jau ne gaspadorius — menkesnis už liuosininką, o net už berną: liuosininkas turi nors margą lauko, nors daržą — o Jurgis neturės nieko; bernas ima 20 rublių ir jeigu gerai — tarnauja, o ne gerai — atėjo Kalėdos, jieško kitos vietos. . . . O kas su juo bus — nežinia.

Po tų abejojimų įtekme atsikėlė ir nuėjo į kamara. Jurgis gulėjo lovoje, bet nemiegojo; žiūrėjo į lubas, lyg skaitydamas kamaros lentas. Katriuka prisiartino ir, žiurdama į pečių, ir nežinodama, ar sakyt ar nesakyt, tarė:

— Kad tu nesutiktum ant tų davadų apie lauką! . . .

— O kas? . . .

— Nebusi nė gaspadorium, nė liuosininku; biauariaus už berną.

— Busiu tokiu, kaip dabar.

— O iš kur imsi pinigų ant savo reikalų?

— Pasisėsiu paselį, — kaip ikšiol.

— Neduos tav paselio. . . .

— Niekeno nė neprasyiu — pats pasisėsiu.

Katriuka paskendo mislyse; turbūt, jieškojo geresnių darodymų, idant perkalbėti broli, nes lukterėjus tarė:

— Ir manę marti stumdys. . . .

— Nebijok, į akysiu raštininkui, tegul rašo teip, kad tavęs nestumdytų.

Davadzicijimas buvo perniek. Katriuka atiduso ir nuėjo prie durų; vėl sustojo ir pasakė:

— Daryk, kaip nori, tu išmintingesnis, bet minėk, kad mums nuolat prikiš.

— Neprikaišios! Marti, gavus lauką, apsimalšys — bus gerians. . . .

Tuo-tarpu, kada Katriuka kalbėjo su Jurgiu, valsčiaus kanceliarijoje vaitas, sėdėdamas už stalo, bubnyjo pirštais į gelumbę. Raštininkas, pasiaubtas mislimis, vaikštinėjo po kambarį.

— Dėkui Dievui, — atsiliepė pirmasis: — šiuo žygiu tyka; tai gali dar ir atsilsėti.

— Pons vaitas teip mislyja, o aš kiteip, — tarė raštininkas, prisiartindamas prie lango ir

žiurdamas tolyn, į kelią. — Pons turi gaspadorystę, tai vis darbo atsiras, o su manim tai kas kits: nėra provų — nėra darbo! o mano toks ystabus budas, jog nė valandos negaliu rimti be darbo.

— Neilgai pons aimanuosi. Na, jau pas mus provų — dėkui Dievui!

Tai tarydamas, vaitas pasikėlė ir paėmė kepurę.

— Luktelk valandėlę, pons vaite! — sušuko raštininkas: — man rodosi, kad Snaudzių šaltyšius važiuoja: jis turi didelį reikalą.

— O ką?

— Užėina vakar su Piktų Grigu. Mat, Pikto brolis noris pavesti lauką; buk užrašysias Grigo vaikams.

Vaitas, nerimdamas, pakasė pakaušį ir tarė:

— E, tai vis Grigienė — smarki boba. Jurgis Piktas lyginai durnelis — su juo viską gali padaryti! bet tai vis ne teip, kaip Dievas prisakė.

— O kas mums galvoj? Jie ne mūsų broliai; jeigu vienas sutinka, o kitas gražiai paprašys. . .

Čia raštininkas padarė ratą pirštu.

Vaitas pataisė medalį ir tarė:

— Teip, tai teip, bet pusė valakos lauko tai ne niekai — diktas plotas.

Raštininkas atsikreipė į langą.

— Man rodosi, kol neduos po *ketvirtį*, tai nėra ką nė šnekėti.

Vaitas tarė nerimdamas:

— Tegutik duotų po porą *raudonukiu*. . . Šaltyšius teip-gi ne uždyką važinėja.

— Šaltyšius jų pusę laiko, o mes savo; kaip ant visų, tai galima butų ir apie *Katrę* (šimtrublinę) pamislyti.

Čia raštininkas atsikreipė nuo lango, patekšleno vaitą per petį ir tarė:

— Lenkų priezodis sako: *kalk geležį kol įkaitusi*, o rusiškas persergi: *sausas šaukštas burną drasko*; be tepalo negali — kas tepa, tas važiuoja.

Pašoko augštyn, sudavė kulnia į kulnį ir pridurė:

— Sėsk, pons vaite; Vargelis jau atvažiavo ir nuėjo pas sargą — turbūt, siųs į karčiamą šį-tą pargabenti. Žiurėk, laikykis dručiai!

Vaitas linktelėjo galva ir, lyg koks sankalbininkas, atsisėdo ant kedės.

Neužilgo pasirodė šaltyšius.

— Labas rytas, pons vaite!

— Labas rytas! o koks reikalas?

— Tai su Piktais; bet ką čia šnekėti! Tuoju Anupras atneš gėralo, lengviaus bus kalbėti; tik kunigai ant sauso spaviedoja.

Raštininkas nusijuokė ir tarė:

— Priežodis sako: varnas varnui akies ne iškirs, tai yra: vaitas su šaltyšium ir be to gali susitaikyti.

Vargelis, juokavodamas, suraukė veidą, lyg užpykęs, ir sušuko:

— Ką čia pons kolioji mus varnais! — kaip tie varnai iškrapštys, tai ir kuosa les.

— Ir gerai padarys, — atrėmė raštininkas: — ir ji turi gyventi ant svieto.

— Et, nesidarkykite, o šnekėkite, kas pri guli, — pertraukė vaitas.

Visi trys atsisėdo. Kada šaltyšius išaiškino visą reikalą, kada visi suprato, jog Jurgis Durnelis, nors lėtas, bet neapsileis ir be prisidėjimo valdžių reikalas nebus atliktas, — bešnekučiuojančiųjų veidai prašvito. Raštininkas užbaigė:

— Šimtelių reiks paimti

— Neduos, — užtėmyjo šaltyšius.

— E, tai ir perdaug! — įspraudė vaitas.

— O tamista negadink dalyko! — sušuko raštininkas: — neduos *Katrės* — ir žemės neturės; o kaip man rodosi, sugrįžęs, pons Vargeli, užeik pas Piktienę ir apreikšk, kad prova ne lengva. O jeigu dar purtintųsi, tiesiog pasakyk, kad apart pamylėjimo — šimteliu kvepia.

Raštininkas nutilo, nes tuotarpu sargas įnešė bonkas.

VI.

Subatos rytą, ant vieno vežimo Jurgis su šaltyšium, ant kito Grigas su pačia užvažiavo prieš kanceliariją. Užkviešti ant liudininkų susiedai jau laukė ant kiemo. Neužilgo raštininkas sėdo surengti aktą. Susiedai pašnabždomis šnekėjosi apie *liosus* — kas eis, kas liks šiuosmet. Jurgis stovėjo pas pečių ir tylėjo, kaip visada.

Raštininkas padėjo plunksną ir tarė:

— *Černavoja* jau yra, klausykite!

Visi prisiartino: raštininkas skaitė aiškiai, pamazi; Grigas klausė, nuleidęs galvą, gėda jam buvo žiūrėti į žmones. Liudininkai jautė lyg sunkenybę ant širdies. Vaitas, stovėdamas pas langą, net nuspiovė; atsiminė testamentą, kurį pereitą žiemą rašė pas Baudį; tiktai kitokia buvo pradžia, o toliaus tai taspat. Ir toje valandoje, rodosi, matė mirštantį senuką: išblyškusi, su užtemusiomis akimis, kurčiu balsu mokinantį vaikus, idant būtų teisiais, sutiktų tarp savęs ir neskriaustų viens kito; o jeigu kas taps vanagu savo karvelių lizde, tai tegul prapuola tie, kurie tokį gelbės. Vaitas kruptelėjo Norėdamas atsikratyti nuo tos apmaudžios mislies, dirstelėjo pro langą. Bažnyčios bokštelyje užgaudė varpelis — pakreipė akis į tą pusę ir

mato: veža ant kapinių baltą, pušinį grabą, o paskui eina kuopelė susiedų ir gailiai gieda:

„Balsas triubos svietą judį;

Ir numirusius pabudįs;

Visus žmones Dievas sudys”.

Vaitas persizėgaojo ir pamislyjo: visi tę busime.

Štai raštininkas pabaigė skaitęs ir paklausė:

— Ar gerai?

— Dar kaip gerai! — atsišaukė Grigienė.

Bet raštininkas atsigrėžė į Jurgį ir paant-rino klausymą — teip tik, dėl viso ko, nes žinojo, kad atsakys: et!

Stojosi, vienog, kiteip. Jurgis prisiartino prie stalo, pasirėmė, net lentos subraškėjo ir žiurėdamas į akis raštininkui koku tai įstebeilytu ir perveriančiu regėjimu, — net tas pasislino — tarė:

— Rašyk pons apie Katriuką! Kada tekės už vyro: karvę, dvi avis — senę ir jauniklę, kumelį ir porą jaučių; kraičio ir kitų daigtų tiek, kaip ir pas kitus gerus gaspadorius. Kol neištekės, tai kad nebutų prikašiojimų ir skriaudimo, o jeigu bus — atimsiu lauką.

Liudininkai nusistebėjo ir išputė akis: tuose žodžiuose, ištartuose lygiai, kurčiai, lyg kad kas kirviu būtų kirtęs sausą medį, buvo kas-žin kas, prieš ką niekas nedrįstų atsiliepti.

Tuotarpu Jurgis atsitraukė nuo stalo ir vėl atsistojo pas pečių. Raštininkas, abejodamas, paėmė plunksną į ranką, dirstelėjo į jį ir nusistebėjo: platus kauluotas veidas vėl buvo paniures, pilkos, miglotos akys vėl žiurėjo į lubas. Tai jam tik teip pasirodė! . . . kokių plynių išsigando akių kokio tę durniaus. . . . Atsikreipė į Grigienę ir paklausė:

— Tai kaip, ar galiu rašyti?

Grigienė plonu balsu užgiedojo:

— Tai jau Jurgis kas-žiu ką šneka! Prieš visą parapiją mus gėdina. Ar tai Katriuka svetimta, kad ją skriaustumė? Duosime, kaip visi gaspadoriai. O dabar apie jaučius: pons vaitas, gal, pirmas gaspadorius visame valsčiuje, o pernai, leisdamas dukterį, ką davė? karvę, kumelį ir vienos žiemos veršį. Lengva pasakyti — porą jaučių! Kas ištesės ant tokių prabangų!

Piktienės išvadziojimai buvo teisingi: iš viso valsčiaus buvo ne daugiau, kaip du ar trys gaspadoriai, kurie galėtų duoti tokią pasogą, nepažeisdami gaspadorystės. Katriuka, kaipo sirata, negali tokių daigtų nė reikalauti. Tai-gi ir liudininkai pradėjo dvejoti ir pažiūrėjo į Jurgį.

(Toliaus bus).

nesza Londono „Reynold's Newspaper”, garsingo kardinolo Vaughan'o brolis, kunigas Bernard Vaughan, sakydamas pamokslą Rymo-katalikiszkoje bažnyčioje ant Warwick street, szaukė didžiu balsu, jog tarp „Jo Dydybės Vieszpaczio Karaliaus padonų nėra isztikimesnių už Rymo katalikus”. Butų gėda katalikams, jei jie užmirsztų neszti garbę savo szirdimis ir ir tarnystę savo gyvastimi tam Anglijos Majestetui, kurio valdzia paeina nuo Dievo. „Jei asz užmirszcziau Tave”, — suszuko kun. Vaughan, — „tegu mano deszinė iszdžiusta! Tegu mano liežuvis prilimpa prie mano žando, jei asz užmirszcziau Tave, mano karaliau, ir savo szalį”. Kunigas Vaughan gyrėsi, kad dangiausiai katalikai ėjo skersti burus paskutinėje karėje, ir tuo pasirodė geriausiai padonais sosto ir karunos. Toliaus kunigas Vaughan meldėsi, kad Dievas duotų karaliui Eduardui sveikatą ir ilgą gyvenimą; kad jis ilgai valdytų Dievo duotą jam szalį. Savo pamokslą kun. Vaughan užbaigė: „Te ilgai gyvena karalius Eduardas VII! Dieve, gelbėk karalių! Amen”.

Tokiu tai budu bažnyczios kunigaiksztis iszgarbino svietiszką kunigaiksztį. Kun. Vaughan szitam atsitikime pasielgė neatsargiai. Jei būtų kalba apie kitą karalių, tai galima dar būtų visaip mislyti. Bet kas nežino apie dabartinį karalių Eduardą — pasileidėli, iszdykėli, prasigėrėli? Visas Londonas girdėjo apie ne vieną skundą, paduotą ant jo (tada dar sosto įpėdinio) už suviliojimą merginų. Prie to visko Eduardas buvo vyriausiu frank-masonų mistru ir laikydavo draugystę pervis su žydais-masonais: baronu Hirsch'u, Rotschild'ais ir t.t., nuo kurių skolindavo pinigus.

Gerves.

Macziau kartą gerves, skrendancias dideliu pulku į rytų pusę. — Tai buvo rudens vakare, labai tyliame ir liudname, kaip paprastai esti tam laike Tatrų kalnuose. — Gervės skrido pamazi, juodais tasekais mirgėdamos padangėse.

Ilgai aš žiūrėjau į jas, kol nepranyko man jos iš akių. Nežinau, kodėl man pasirodė, kad tos gervės paklys ant jurių ir niekada jau nebegrįsz.

Skrido jos į tolymas oro platybes, — į prapultį, — labai nuliudusios, lyg būtų jautusios, kad paskutinį kartelį tęskrenda ir niekada jau nebegrįsz.

Sukultos kanklės neskamba liudniais ir gaudžiaus, neg žodis „nieka la“. Ir Tatrų vėjas, muszdams su sparnais į ledą, negaudžia gaudžiaus...

„Nieka la“.... Jame girdi pakirstų medelių verksmą; jame jauti mirsztancio žmogaus akis.

Ir ką bedaryti žmogui, kuris nustoja tikėjęs į savo „dievaitį?“ — Kaip tos gervės?

Jos, — nežinau, kodėl man pasirodė, — paklys ant jurių ir niekada jau nebegrįsz....

Niekada....

Paraszė Tetmajer, vertė P.

Teatralizkoms kuopoms.

Labai tikus ir lengva perstatymui drama dviejuose aktuose po vardu „Iszgama“ (19 pusl. spaudos) iš Lietuvos gyvenimo gaunama „Vien.“ išleistuvėje už 10 centų. Teipgi gaunama nauja drama „Velnias spąstuose“ (38 pusl.) už 10 ct.

„Darbo diena“.

Darbininkas, kuris nori suprasti savo padėjimą, teperskaito szitą naujai išleistą knygutę (pusl. 48); kasztuoja 15 centų.

Teatrą ir Koncertą

Rengia Simano Daukanto Teatraliszka ir Giedojimo Draug. Nedėlioje 5 Spalnio, 1902, 6½ vakare, 93 Grand street Broklyn, N. Y., „Grand Palace Hall“. Įžanga paprasta. Choro mokintojas *L. Ereminas*.

Programas:

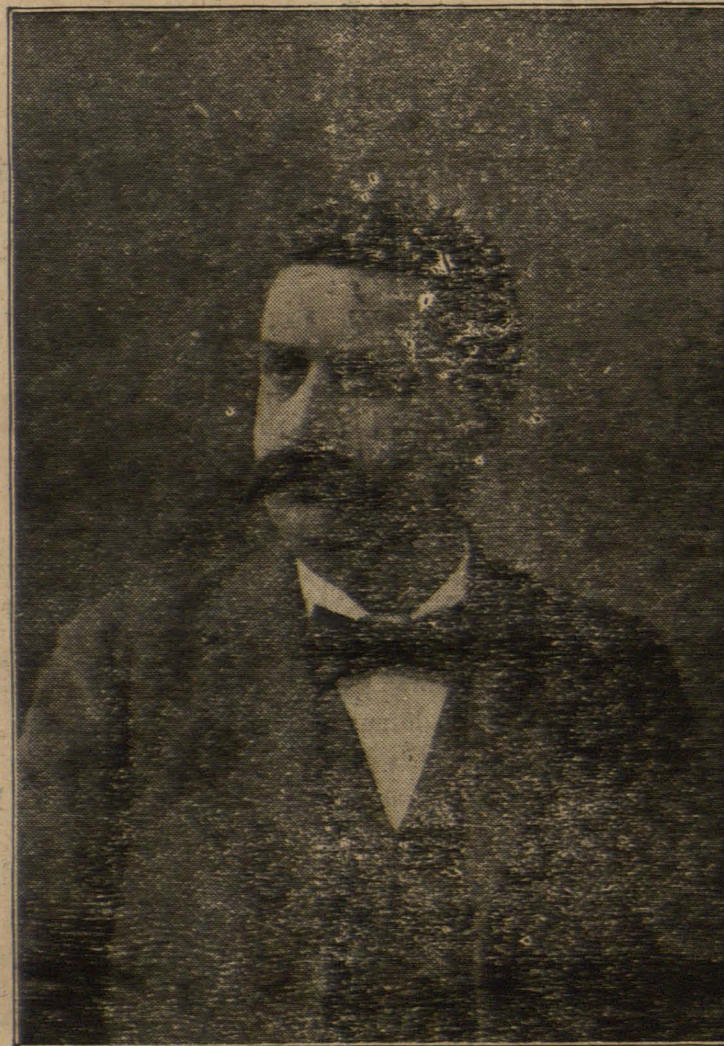
Teatras: „Juokų svaras“.

Koncertas:

1. Ouverture — — — — — Orchester.
2. Lai gyvuoja Lietuva — — — — — Karl Baumann.
S. D. maiszytas choras.
3. Under the Double Eagle — J. F. Wagner Excelsior Musical Quintet.
4. Giroj, Cigonų Choras išz operos „Preciosa“ C. M. v. Weber — S. D. maiszytas Choras.
5. Selection — Violin Solo by Hermann Derenthal accomp. by Miss Josie Reinart.
6. Berniuk's ir rozė — H. Werner Soprano Solo pana Zygmunda Ziczkauckiutė.
7. Tėvyne mano Lietuva! F. Pocius.

Balius! Balius! Balius!

Meilingai užpraszo *Komitetas*.

Ant gubernatoriaus Samuel W. Pennypacker, iš Philadelphia, Pa. Ant liutenento gubernatoriaus William M. Brawn iš Lawrence County, Pa. Sekretoriaus vidurinių reikalų Isaac B. Brawn iš Eria Connty, Pa.

CZIA VIENYBEJE TALPI-NAME HON. WILLIAM CONNELL LACKAWANNOS PAVIETO ANTRU KART ISZRENKAMO ANT CONGRESMAN—SEKANTIS YRA AP- RASZYMAS JO GYVENIMO.

Nėra kandidato kuris praszytu balso ukėsz Lakawannos Counto ateinancziuose rinkimuose, kuris butu užsitarnavęs daugiau už Hon. William Connell. Mr. Connell reprezentavo Lakawannos distrikta kongrese per 6 pereitus metus ir jis yra padaręs daugiaus dėl žmonių szio kanto, kaip kiti visi kongresmanai yra padarę.

Hon. William Connell atkeliavo in anglių apielinke išz Kanados dar vaiku budams ir gavo užsiemimą kaipo dreiverys mainose Hazletone. Jojo tėvai buvo biedni ir jiems buvo reikalinga vaiko pagelba. Jis mokinosi vakarais ir rinko pinigų ir į trumpą laiką gavo vietą kaipo superintendentas. Vėliaus jis nukeliavo į Scrantoną ir dirbo apie mainas tame mieste per keletą metų. Jis tada atidarė mainas savo loenas ir į trumpą laiką davė darbą dėl kelių szimtų vyrų ir vaikų.

Laimė pasiekė kad išz dreiveirio sziantdien yra augszcziause stovintis ukėszas Scrantone. Jis turi susiriszimą su daugeliu fabrikų Scrantone ir moka paskirtą algą, už ka neturėjo jokių ergelių su savo darbinukais.

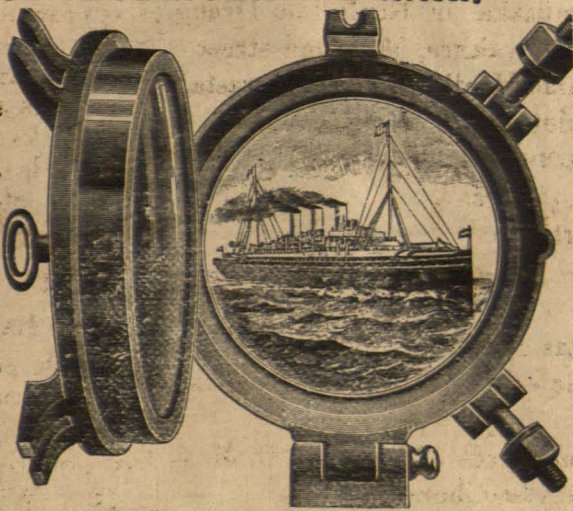
Congressman Connells buvo nuoszalei nuo republikonų partijos. Iki meto 1896 jis nereikalavo jokio affice. Tuose metuose vadovai tos partijos ir szimtai žmonių, kurie dirbo dėl jo fabrikuose, prasžė jo, kad eitu ant kongreso ir jis apsieme. Jis tapo iszrinktas sudaugnu mu balsų. Hon. William Connell yra tokis žmogus kurį nori prekikas darbininkai kad jis butu kongrese.

Jis dirbo mainose 20 metų ir žino sunkius darbus mainų, ir tiesas kurios iszėjo ant jo gero. Jis yra geras citizen, ir draugas žmonių, kurie pelnosi biednai sav kasnij duonos. Balsuoki už William Connell ir turesi žmogų kurs užtars atsargei reikalus.

Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

PARDUODA LAIVAKORTES
isz Ameriko į Europą
ant geriausių Laivų,
Hamburg, Rotterdam, Bremen, Antverpo, Havre, Liverpool, Neapol ir t. t.

Parduoda Tikietus visais gelžkeliais
į visus miestus visam sviete.

SIUNCZIA PINIGUS

į visas svieto dalis greitai ir už pigiausią prekę.

Perka, parduoda ir iszmaino visokius pinigus pagal dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISZNEKĖT LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėldieniais nuo 9 iki 12 ryte.
100½ E. Main str. **Hurwitz's,** 50 Public Square,
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Bare, Pa.

Star Drug Store.

Dooley and Co.

Mes laikome visokius daiktus kokie yra laikomi pirmos klasės aptiekoje. Vaistus, chemiszkus daiktus, kvepentį muilą, szukas (sponges) ir kitokius prie prausimo daiktus dideliame pasirinkime. Ypatiogai sutaisome visokių daktarų receptus atsakancziausei.

kampas Main & Eno str.

PLYMOUTH, PA.

M. ROSENBAUM

Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos **Philadelphios.**

Pardūdam **LAIVAKORTES** ir **TIKIETUS GELŽKELIU** į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigus greitai ir pigai.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam bankon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas **609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.**

Burtininku Knygelė

Jeigu tiki į burtus neek pas burtininką ir nemokėk be reikalo pinigus už pamelavimą, bet nusipirk knygelę ir tada pats galėsi iszrasti savo arba kito laimę arba nelaimę, kada tiktai norėsi, nes perkaitę tą knygelę viską suprasį kaip reik padaryti. Asz parduodu knygeles dėl metimo kortų už 25c. lietuviszkoje kalboje. Pini-gus galite siusti paczto markemis ant adreso:

K. Intas,
P. O. Box 551
Pittsburg, Pa.

Pirmutine lietuviszka karczema Czapliko ir Orlinsko,

117, 119 ir 121 A. str., SO. BOSTON, MASS.
Už'aikome geriausią alų, degtinę ir cigarus, ir teipgi sutelkiamė drangiezšką rodą visokiuose reikaluose.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPAGYSTĖS.
Prezidentas — V. Daukszys
1224 S Hancock st. Philadelphia, Pa.
Sekretorius — A. Ilgunas
P. O. Box 758 Canonsburg, Pa.
Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius — Dr. J. T. Želvienė
1 Church st. Plymouth, Pa.

Žmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei ver-tę tavo piningų ir palengvinimą ant:

**Romatizmo,
Skausma Galvos,
Skausma strėnu,
Skausmą kaulų,
Skausmą sprando,
Ir Traukulio**

Tai nuelkie in sztorą, pas savo tautietį ir pareika lauk **ZMIJEC NIEKO** kuris yra padirbtas aptiekoje dėdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Palengvins tau koźname karte.

Jeigu sergi ant:

Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.
Gerk **EGIUTERRO** No 1. prigėlbės koźname karte. Dnuodu paranką iszgydymo drugio, priepolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykie tosiol ką Aptiekorius Groblevskis sudaro. Yra tai eudirbta isz vėoklų augalų ir szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27. (kaip tai sako vyk po 27) ant svieto geresnės Trajankos nesiranda.

Aptiekorius Dėdė Groblevskis jau dėl ko-no zinomas yra vienas geriausių Aptieko-riū tarp mūsų tautos ezionai Amerikoje. Tei-po-gi yra dėl koźno zinoma, jog vienas geras ap-tiekorius žino ir zenklina daugiau kaip 30 dakta-rų, nežine pagalboj euzirgusios žmonijos Dėlto-gi jeigu kada jns Dievas telktūsi dalipetėt kokia liga, tai tuojuans nusiduokite ani rodos pas jį.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

Darbas

suvienytai dėl slobnumo kuno ir viso Gyvumo speku.

Dėlto yra reikalingas sustiprini-mui muskulų ir pailginimo stip-rumo darbe.

Severa's Stomach Bitters

Atlieka szita per sutrovėjimą mais-to, sujautrinimą skilvio sulaiky-mą sukietėjimo vidurių, pastipri-nimą nervų, czystijimą ir padau-ginamą kraujo. Nėra geresnės gyduolės nuo vidurių.

Preke 50c. ir 1.00 dol.

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.
Severos gydūlės yra gaunamos pas A. Groblevskį, 111 Main str. Plymouth, Pa.

SERGANTIEMS

Gvarantuojame pilna iszgydyma.

Pasekmingiausiai gydau visokias pasleptas ir pavirszines ligas, kaip anjai ligas szirdies, plaucziū, inkstu, pilvo, galvos skaudėjimus, silpna atminti, dvasiszka nusilpima, lytiszkas silpnybes, szleivuma, sutinima, vezi-blykszle pas moteris, kraujavima ir tt., nervu ligas, po-dagra, reumatizma dusinijima, paralyziū ir tt. Praszaliniu gumba, gydau gimdyimo ligas, vi-sokius sutinijimus etc. Nerviszkas ligas gydau su pagalba geriausiu elektriszku prietaisu.

Lytiszku daliu ligas

iszgydau per **keleta dienu**. kraujo užnuodyjimus, odos ligas, semens begima, žaiz-das gerklej ir burnoj, nosyj, akyse ir ausyse, netekima vyriškumo, lyozziū nusilpėjima ir tt. gydau kuopasekmingiausiai ir **gvaran-tuoju Pilna iszgydyma. Chro-niszkos ligos yra mano specia-liszku.** Gyvsidabrio nevartoju. Nuodugnis iszgzaminavimas ligojio ir jo iszgy-dymas — tai yra mano priderystė.

DR. LANDES

Szpitolinis specialistas.

134 E. 24-ta ul., kampas Lexington ave., NEW YORK.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare, Nedėlioms nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negalinti asabiszškai atsilankyti, gali para-szyti laiszka; butinai reikalaujame pacijento insitikejimo.

Szėneku visokiose kalbose. Turiu praktika: Lebanon Bellevue Post Graduate University Hospital. Direktorius Mediciniszko Instituto.

Daugiaus kaip 150 laiszky nuo iszgydyty žmonių gauta laike paskutiniū dviejų mėne-sių.

Nesiusk piningu.

Daug žmonių serga ant poliucijos kuri pas'rodo laike miego arba prie nu-izslapinimo, ir jeigu isz tos nesigy-dys, ji neapleis žmogų kankinusi. Zmonės turinti tą ligą kenzia nemigą, galvos skaudėjimą, p'lvo užkietėjimą arba netrovėjimą, nervisz-kumą, vidurių ir nugarcs: kaudėjimą ir apsilypnėjimą lytiszku kuno dalių. Jeigu tokiuos atsit kimuose reikalau-ji pagalbos, nesiuk piningų, bet ra-szyk pas mane įėdamas markę, o asz atsisiu tau apraszymą, isz kurio tikrai iszsigydysi. Adrisuok:

John Wasel.

Box 657, Iron Mountain, V. Mich.

Boston Shoe Store

26 E. Main st. PLYMOUTH, PA.
Mes katik gavome szviezių pavasarinių czev-rykų vyrizkų, moterizkų ir vaikų, viel yra Juni jos darbo, parduodame už visai pigę prekę. Tei-pog-gi czeverykus dirbame ir ant apstelvimo. Atelk ir pamėgink, o busi užganėdintas.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiemiau agentyste at labiaigėrų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuncziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszėzius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
683 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITĖS ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviskoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sūdeta dabar popieriniam baksukije geltono kolerio ir pirkdami nuo sztorniukų visados reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo sztorninka mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 50 ct. o bus prisiusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine arba panaszams ligoms, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apmalszins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1 00, su prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisiusta. *Gumbo-Kura* susideda isz dviejų preparatų bonkutės vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszsigydę isz ilgos sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakantį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Priišk Money Order ant 1.50, o bus prisiusta į trumpa laika per paczta. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

ADRESAI

Susivienyjimo L. A. virsz.

Prez. — M. Valentinavyczia,
1917 N. Main str., Scranton, Pa.
Vice-prez. — J. Tareila,
677 N. Riverside, Waterbury, Conn.
Sekretorius — T. Astramskas,
1229 S. 2nd. st. Philadelphia, Pa.
Kasierius — T. Pauksztis,
123 N. Main str., Pittston, Pa.

J. Kazakevyczia,
1150 Wyoming Ave. Pittston, Pa.
Kasos globėjai } K. Unika,
943 S. 2nd. str. Philadelphia, Pa.

Uzveisdotoju knygyno—V. Daukszys,
1224 S. Hancock st. Philadelphia, Pa.

AGENTAS

aszkuravojimo NAMŲ ir viešktų.
DAIGTŲ nū ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

Lietuviu užeiga, pas S. Arbaczauką,

1351 S. 2 str., Philadelphia, Pa.
Gerisusia lietuviams užeiga isz viso miesto. Prilaukan visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką ir Vyną. Podrangei laikan užkandzius ant stalo per visą diena. Teipgi parduodu laivakortes ant geriansių laivų ir už pigiausia prekę siuncziu pinigus į visas svieto dalis Lietuviai, atkeliaue isz kitų miestų, ras pas mane szirdingą primimą.

Lietuviu užeiga.

Geriausė užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaukan visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale **Petras Lipavyczia,**
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

DYKAI 11 puikių dovanų! Tokio pigumo dar niekadose negirdėta! Ateikit paziurēt, paziurėjims nieko nekasztuoja!
Dabar mes paleičiame turgan geriau į laisrodėlį: **TIKRA AMERIKISZKA,** 14k. su dvigubais ozansuotais lūksztai, ausuke uszukamas ir austatomas, vyriszkas ir moteriszkas, su **TIKRA AMERIKISZKA** MASZINERIJA, pilnu akn-enu, R. R. gvarantiuotas, nikelicotais viduriais, iszdudome rasztą **GYARANCIJA ANT 20 METŲ**; pagal iszveizda ir gerumą toki laikrodėlį visados gali lyginti prie \$40 VERTES AUKSO LAIKRODELIO. Viesiems puikių laikr. dėtųjų mylėtojams mes duosime bepyje 60 dienų putkus prezentos. 1 vieną marių putų PYPK E su dicele galvuke ir gintarinu (ibu-ku) vertės \$1 50; 1 grynų marių putų EIGARNICZIA, vertės 7c; 1 nikelinė briežnkams DEZUTE 25c. 1 dailų auksootą **DICKENS** LENCIUGELI su Cameo kabute \$1 50; 1 puikią auksoinotą SAĞUTE, \$1 10; 1 vieną porą puikių AUSKARIŲ d'antantais sodintu, \$1 0; 1 puikią SPILKA isz sodintą brangakmenais 40c; 1 porą puikneotų kolonikų su parmaterio virszais 40c; 1 dorą rankovėms guzikų, su permu-terine spaztia 25c; 2 kalderiams guzikų, permu-terio spazcios, 50c; ir 1 puikią į krūtne sągutę su dailiu akmeniu 7c. Laikrodėlį ir 14 dovanų siuncziane C. O. D. už \$4.98 apmokėdami teipgi ir expreso kasztus; stuntinį galite iszgzaminuoti ant expreso ir jei nepatiktū, sugrazinkite mums atgal musų kasztais. Kur cesiranda Expreso Ofisas. \$4.98 tori but pristusti drange su orderiu. Jeigu kas prišins pinigus drange su orderiu, gaus dar extra dovaną puikų lenktinį rėli: daiktus mes pasiuncziamo tada per paczta. uzregisrave savo kasztais Jeigu pirkt ant syk laikrodėlius gausi **VIENA LAIKRODELI SU VISOMS DOVANOMS DYKAI.** Paraszyk, ar laikrodėlį ar moteriszką. Jeigu moteriszką, tad vyriszko Dickens len-igėlio mes pasiusime muteriszką 50 colų auksootą Lorgnette lengielį. Raszyk szendier pakol iszpardavimas neiszbalgec.
Atlas Jewelry Company, 1 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

HOTELIS

K. Strzeleckio,
276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvėpiancezių Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori linksmi laiką praleist ir iszgirst skambinant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik užeik pas **K. Strzelecki.**

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdowanota

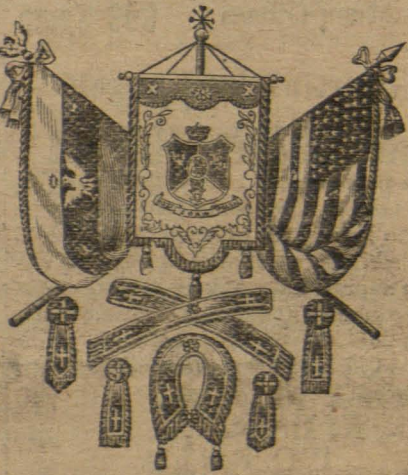
DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkes Parodos už rupestinga, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreiksztii guodotiniems Kunigams ir guodotin. Drangystėms, kad asz dirbu visus augszeziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausel, nes per 30 metų užsiindama iszdirbimais igijau geriausę praktikę ir dėl to galu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone **W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.**